

Helse- og atferdsundersøkelsen hos Dansk-Svensk gårdshund

Oslo 26.11.2017

Forord

Helse- og atferdsundersøkelsen for Dansk-Svensk gårdshund er nå ferdig. Denne rapporten er en kombinasjon av litt tekst og en del tabeller/diagrammer over forekomster av ulike sykdommer og atferds-egenskaper. Det er hovedfokus på viktige/ hyppig registrerte anmerkninger. Hvis en egenskap ikke er nevnt, vil det bety at det ikke er noen registreringer, eller at antallet registreringer er ubetydelig slik at en nærmest kan se bort fra forekomsten av den aktuelle “anmerkningen”.

Presentasjon av resultater

Resultatene er noen ganger oppgitt som prosenter og noen ganger som et antall. Besvarelser som er angitt i prosenter kan noen ganger gi et ganske grovt bilde. Spesielt vil det i **undergrupper** med lave tall kunne gi et feil inntrykk. Det kan f.eks. vise seg som veldig høye prosenter f.eks. «100%», men som faktisk bare består av en hund eller to- hvis det blir regnet ut i fra forekomsten av et spesielt symptom. Det kan eksempelvis være at 2 hunder hadde albueddsdysplasi og begge haltet (=100%). Det er åpenbart at slike prosenter blir svært usikre når tallene er lave. I slike tilfeller er det bedre å bruke de reelle tallene. Det er derfor spesielt viktig at en ser prosenter i sammenheng med antall hunder i gruppen som en uttaler seg om.

Ofte er det et hovedspørsmål (f.eks. om en hund har hatt en sykdom/sykdomsgruppe) og noen underspørsmål som er ment å spesifisere for de som har svart ja på hovedspørsmålet. I noen tilfeller vil ikke tallene stemme helt mellom totalantallet «ja» i hovedspørsmål og underspørsmål. Det kan skyldes at noen som har svart «nei» på et hovedspørsmål –likevel har svart på spesifiseringen i underspørsmålet. Likeledes kan antall anmerkninger i noen tabeller være høyere enn sumtallet under tabellen, særlig når det er mulig å krysse av på flere ting for samme hund. Et tenkt eksemel vises under

Sykdom	Antall
Hosting	3
Nysing	4
N (sum)	6

I dette eksempelet er det gitt anmerkning på 6 hunder; 3 hunder med hoste og 4 hunder med nysing. Siden det totalt sett er 7 anmerkninger på 6 hunder, betyr det at en hund har hatt anmerkning på både hosting og nysing.

Undersøkelsen er en oppsummering av eiernes besvarelser og gir forhåpentligvis et godt uttrykk for den reelle situasjonen i rasen. Vanligvis er det ingen grunn til å tro noe annet. Det går imidlertid

fram noen steder at alle ikke har svart på alle spørsmål. Årsaken til dette er uklart, man kan skyldes at en ikke finner et alternativ som passer.

Antall svar og svarprosent

I undersøkelsen kom det inn 746 besvarelser. Alle har ikke svart på alle spørsmål. Antallet svar varierer fra enkeltspørsmål til enkeltspørsmål, slik at summen av de enkelte svaralternativer ofte ikke vil summere seg til 746. Husk at det er hovedtrender vi ser etter for å få et inntrykk av hva som er vanlig på rasen.

Fordi det ikke fins noen offisiell registrering av dødsdato for norske hunder er det ikke mulig å vite hvor mange levende hunder vi har for hver rase. Det er derfor vanskelig å få et godt bilde på svarprosenten på en undersøkelse som dette, fordi en ikke vet hvor mange som faktisk kunne ha svart. Likeledes er det svart på noen avdøde hunder for å få dødsårsaker. Fra 2006-2015 (siste 10 år) ble det registrert ca 1805 Dansk-Svensk gårdshund i NKK. Prosent svar **relativt til registreringstallene siste 10 år**, er ~41%. Dette er en meget god "svarprosent" godt over det de fleste raseklubber klarer å oppnå. Dersom det ikke en noe seleksjon av de som har svart (overvekt av de som er fornøyde, eller de som er misfornøyde) bør dette gi et meget godt inntrykk av situasjonen i rasen.

Dødsårsaker

For å få et bilde på dødsårsaker har det vært nødvendig at noen svarer på helse også på døde hunder. Det ble gitt opplysninger om 26 døde hunder. Dette er et lavt tall, og vil bare gi et visst inntrykk av de registrerte dødsårsakene.

Oslo 3.12.2017

Frode Lingaas

Generell beskrivelse (del 1)

Alder

Gjennomsnittsalderen på hundene i undersøkelsen var 4,1 år (678 levende hunder med opplysninger om alder). 82 hunder var under 1 år, 55 var ca 1 år og 108 hunder var ca 1,5 år.

Det ble gitt opplysninger om bare 26 døde hunder. De oppnådde en gjennomsnittlig levealder på 8,5 år. Hannhundene (6 stykk) ble ca 5 år mens tispene (20 stk) ble ca 9 år (men tallene for hannhunder er lavt).

Hundens kjønn

Antall svar 746 (49% hannhunder / 51% tisper)

Kastrering

13 % av hundene var kastrerte

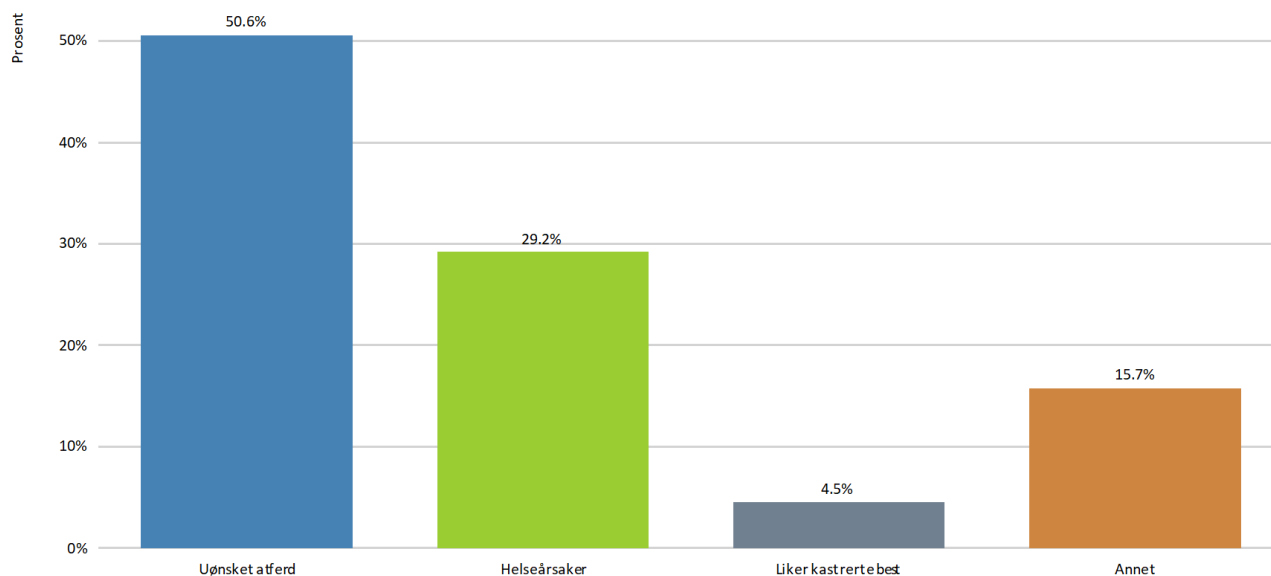
Ca 17% av hannhundene og ca 9% av tispene.

Kastrasjon-årsak-kjønn

Navn	Antall	Prosent
Uønsket atferd	45	50,6%
Helseårsaker	26	29,2%
Liker kastrerte best	4	4,5%
Annet	14	15,7%
N	89	

Antall

Flere hunder kastreres pga uønsket atferd i forhold til helseårsaker.

Hos tisper var flertallet kastrert pga helseårsaker (50%), mens flertallet hos hannhunder var kastrert pga atferdsårsaker (63%).

Fordelingen av oppgitte **atferdsårsaker**;

Navn	Antall	Prosent
Ble lett opphisset	16	35,6%
Aggresjon mot andre hunder	15	33,3%
Bjeffing på andre hunder	5	11,1%
Overdreven kjønnsaktivitet/ridning mm	31	68,9%
Markerer inne	8	17,8%
Angst/Separasjonsangst	4	8,9%
Annet	13	28,9%
N	45	

Fordeelingen av oppgitte helsesårsaker; Tisper

Navn	Antall	Prosent
Hyppig innbilt svangerskap	8	47,1%
Livmorbetennelse	2	11,8%
Problemer i forbindelse med fødsel	1	5,9%
Annet	6	35,3%
N	17	

Hundene ble kastret ved 3,4 års alder i gjennomsnitt. De som ble kastret pga atferd hadde en gjennomsnittlig alder på 2,8 år, mens de som ble kastret pga helse var 4 år i gjennomsnitt.

Helsesårsaker hos hannhunder

Navn	Antall
Kryptorkisme/manglede testikler	4
Testikkelkreft	0
Annet	5
N	9

Du har svart at hunden er kastret pga atferdsårsaker? Ble den bedre etter kastreringen?

Navn	Antall	Prosent
Nei, den ble værre	0	0,0%
Nei, ingen endring	3	6,7%
Ja, den ble litt bedre	13	28,9%
Ja, tydelig bedre	16	35,6%
Ja, problemet forsvant	12	26,7%
Vet ikke	1	2,2%
N	45	

Kontakt og deltagelse i forskning?

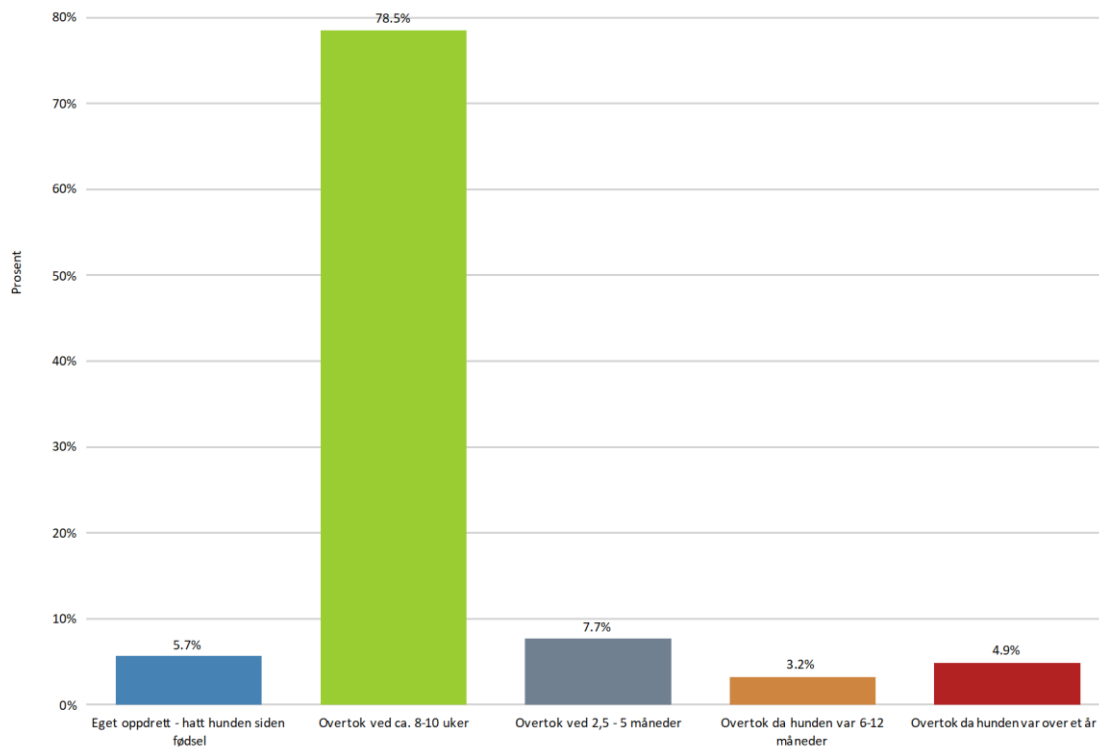
Ca 93% av eierne kan kontaktes for spørsmål og majoriteten av eiere til de levende hundene (77%) er villige til å bidra med blodprøver eller svaber i forskningsprosjekter angående rasens helse/velferd.

Er det tatt blodprøve siste 3 år i forbindelse med mistanke om sykdom?

Det er tatt blodprøve i forbindelse med mistanke om sykdom fra 122 av hundene (~16,5%).

Når overtok du hunden?

5,7% av hundene var etter eget oppdrett; 78% av valpene ble overtatt ved 8-10 uker.

Hundens hold;

Få fete hunder

Navn	Prosent
Tynn	0,5%
Slank	31,5%
Middels/normal	60,0%
Litt overvektig	7,5%
Fet	0,4%
N	743

Har hunden vokst opp med/levd sammen med flere hunder i husholdningen?

Navn	Antall	Prosent
Nei	440	59,5%
Ja, en hund til i huset	145	19,6%
Ja, flere hunder	155	20,9%
N	740	

Har hunden vokst opp med/levd sammen med andre dyreslag i huset?

Navn	Antall	Prosent
Nei	464	62,8%
Ja, katt	224	30,3%
Ja, andre dyr	95	12,9%
N	739	

Har hunden vokst opp med/levd sammen med barn i husholdningen (2 kryss mulig)?

Navn	Antall	Prosent
Nei	310	41,7%
Ja, barn under 10 år	270	36,3%
Ja, barn over 10 år	317	42,7%
N	743	

Aktiviteter?

Bare 59% av eierne oppgir at de ikke driver med noen spesielle aktiviteter med hundene, aktiviteter for øvrig grå fram av tabellen under;

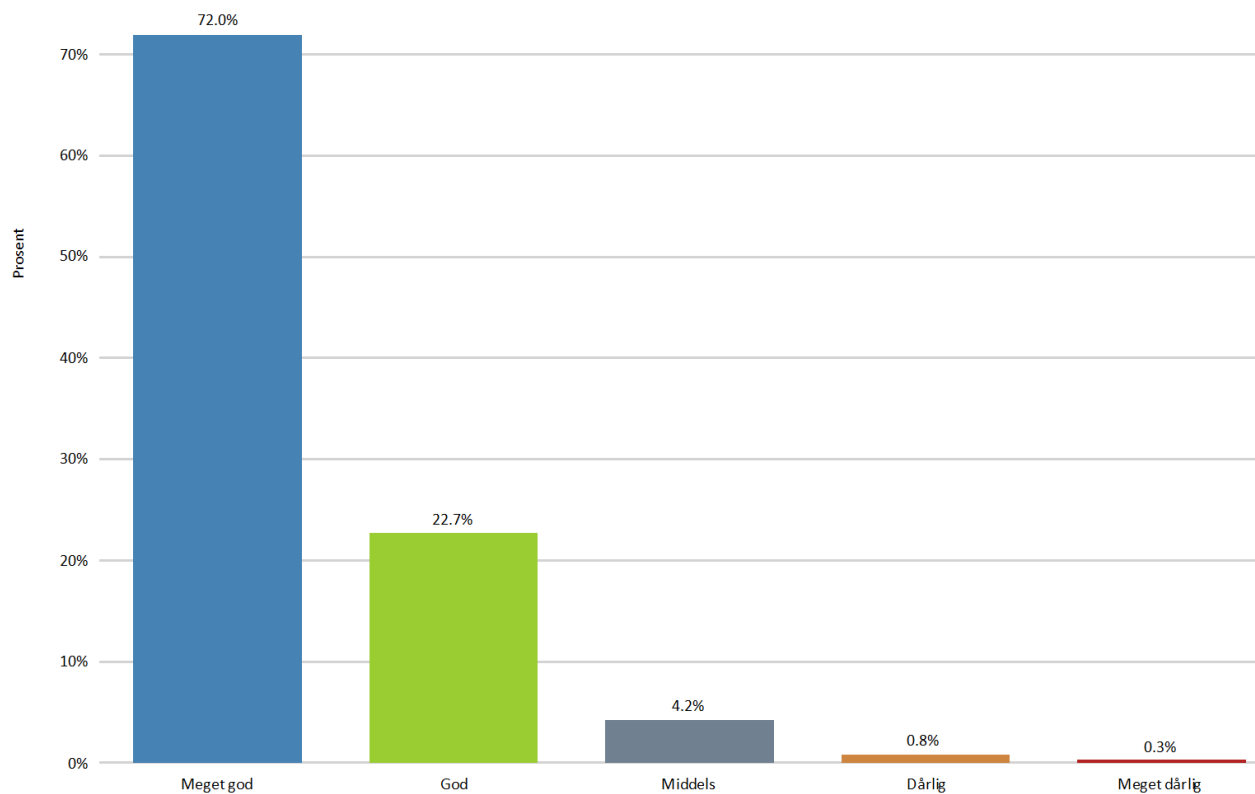
Navn	Antall	Prosent
Ingen spesielle aktiviteter	434	59,0%
Lydighet	106	14,4%
Rally-Lydighet	59	8,0%
Redningsarbeid	2	0,3%
Bruks (spor-felt-søk-rapport-IPO)	21	2,9%
Jakt/apportering	5	0,7%
Blodspor/ettersøk	39	5,3%
Agility	81	11,0%
Utstilling	122	16,6%
Andre aktiviteter	134	18,2%
N	736	

Del II, Fysisk helse

GENERELL HELSE

Hvordan er hundens generelle helse?

735 svarte på spørsmålet om hundens generelle helse. 94,7% av eierne var godt eller meget godt fornøyd med hundens helse, mens 4,2% vurderte helsen til middels. 1,1 prosent karakteriserte helsen som dårlig/meget dårlig.

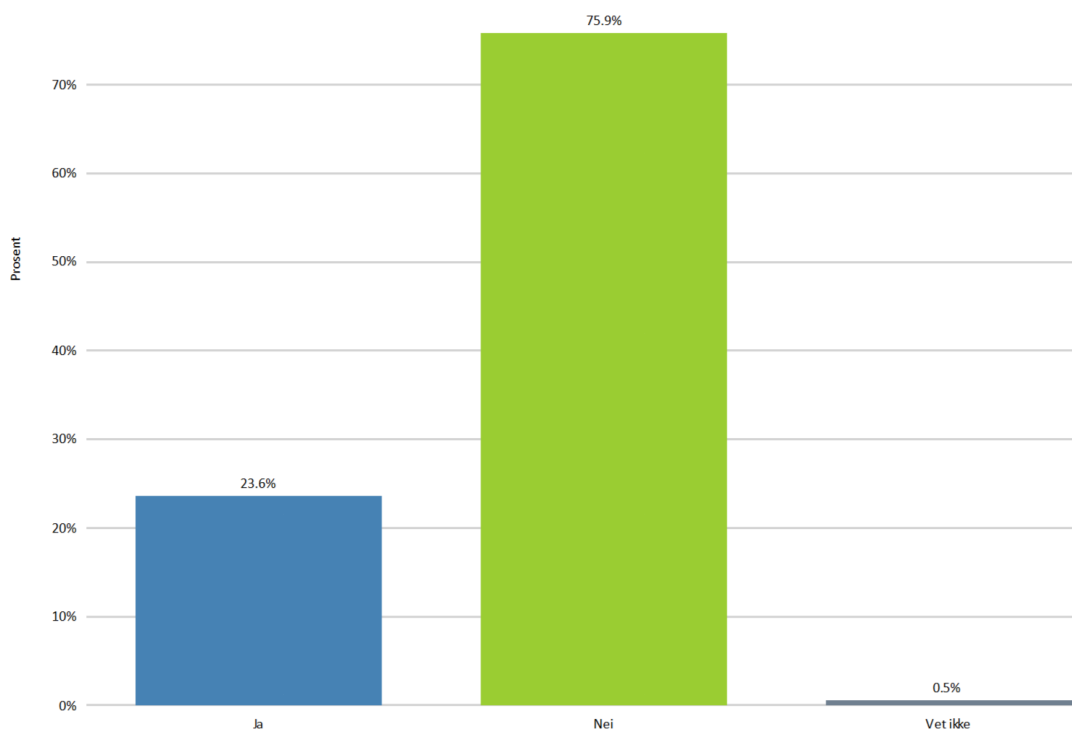
Navn	Antall	Prosent
Meget god	529	72,0%
God	167	22,7%
Middels	31	4,2%
Dårlig	6	0,8%
Meget dårlig	2	0,3%
N	735	

Hud, pels øre

Har hunden noen gang hatt problemer med hud/pels/øre? Symptomer kan f.eks være håravfall, hårløse flekker, kløe, utslett, eksem, kviser, blemmer eller skorper

23,6% responderte på at hunden har hatt problemer med hud/pels/øre

Det var mulig å merke av for kategoriene under, og resultatene er gitt etter hver kategori (antall hunder og prosent **av de 175 hundene som har spesifisert typen hudproblemer**):

Navn	Antall	Prosent
Hyppig hudbetennelse/eksem/utslett	13	7,1%
Hyppig ørebetennelse	4	2,2%
Har hatt ørebetennelse, men sjelden	35	19,1%
Kløe/hudirritasjon	79	43,2%
Hårløse flekker	17	9,3%
Røde eller såre poter	18	9,8%
Overdreven røyting/hårtap	28	15,3%
Analkjertelproblem	36	19,7%
Tilstoppet talgkjertel	9	4,9%
Hudsvulst	14	7,7%
Parasitter	8	4,4%
Furunkulose	2	1,1%
Annet	22	12,0%
N	183	

Det er registrert flest hunder med kløe/hudirritasjon, analkjertelproblem, ørebetennelse, overdreven røyting og røde/såre poter.

Allergi

Er hunden din diagnostisert med allergi/atopi?

742 har svart på dette spørsmålet. 21 hunder (2,8%) har påvist allergi ved blodprøve, 13 eiere tror dette på bakgrunn av symptomer.

Hvilke symptomer på allergi/atopi har hunden din? (flere svar mulig)

De fleste hundene med mistanke om allergi viser kløe/labbebiting, ørebetennelse og hudbetennelse.

Navn	Antall
Gjentatte ørebetennelser	5
Gjentatte hudbetennelser	6
Kløe/labbebiting	23
Diare	9
Oppkast	8
N	30

Er hunden din diagnostisert med fôrallergi/intoleranse

3 eiere (1,3%) har krysset av for fôrallergi, 4 svarer "vet ikke".

Demodex (hårsekkmidd)

7 hunder har bereftet demodikose mens 3 eier oppgir at de tror hunden har hatt demodikose, de fleste ble bra etter en kort behandling.

Fôrallergi

28 (3,8%) eiere oppgir at hunden har hatt det. Symptomene har vært kløe/labbebiting samt diare og oppkast.

Våteksem

10 hunder (1,3%) er registrert med våteksem, de fleste har hatt det mindre enn 1 gang per år.

FORDØYELSESSYSTEMET

Har hunden hatt en eller flere av følgende tannfeil?

Navn	Antall	Prosent
Melketenner som ikke felles som valp	66	36,7%
Underbitt, for lang underkjeve	31	17,2%
Tannmangel	34	18,9%
Overbitt, lang overkjeve	3	1,7%
Skjevt bitt	7	3,9%
Feilstilte hjørnetenner	10	5,6%
Overproduksjon av tannstein	32	17,8%
Dårlig eller lite tannemalje	8	4,4%
Annet	22	12,2%
N	180	

Det er melketenner som ikke felles som valp, tannmangel og underbitt, samt en del utfordringer med tannstein som er hyppigst registrert i rasen.

En god del eiere oppgir at feilen har krevd behandling.

Når det gjelder tannstein oppgir ca 60% av tilfellene at problemet ikke er stort.

Har hunden hatt vedvarende, tilbakevendende eller alvorlige fordøyelsesproblemer?

Symptomer kan være oppkast, diare, forstoppelse, vekttap, appetittforandring.

58 av hundene (7,8%) oppgis med større fordøyelsesproblemer.

Det er spurt om spesifikke symptomer. Totalt har 49 eiere/hunder krysset av for 73 anmerkninger / diagnoser. Det er diare/oppkast som er de vanligste symptomer

Navn	Antall
Gjentatte episoder med diare	31
Gjentatte episoder med oppkast	28
Gjentatte episoder med buksmerter	6
Magesekutvidelse-/magedreining	1
Alvorlig tarminfeksjon (eks Parvovirus)	1
Magesår/gastritt	4
Kronisk diare	2
N	49

Har den hatt fremmedlegeme som måtte fjernes av dyrlege?

30 hunder (4,1%) oppgis å ha hatt fremmedlegeme som måtte fjernes av dyrlege.

Har den spiserørsutvidelse ("Megaesophagus")

1 hund er registrert med dette

Har hunden hatt leversykdom

3 hunder er registrert med dette, 2 av dem var akutt leverbetennelse

Har hunden hatt problemer med bukspyttkjertelen?

9 hunder er registrert med dette, 3 med akutt og 6 med kronisk betennelse.

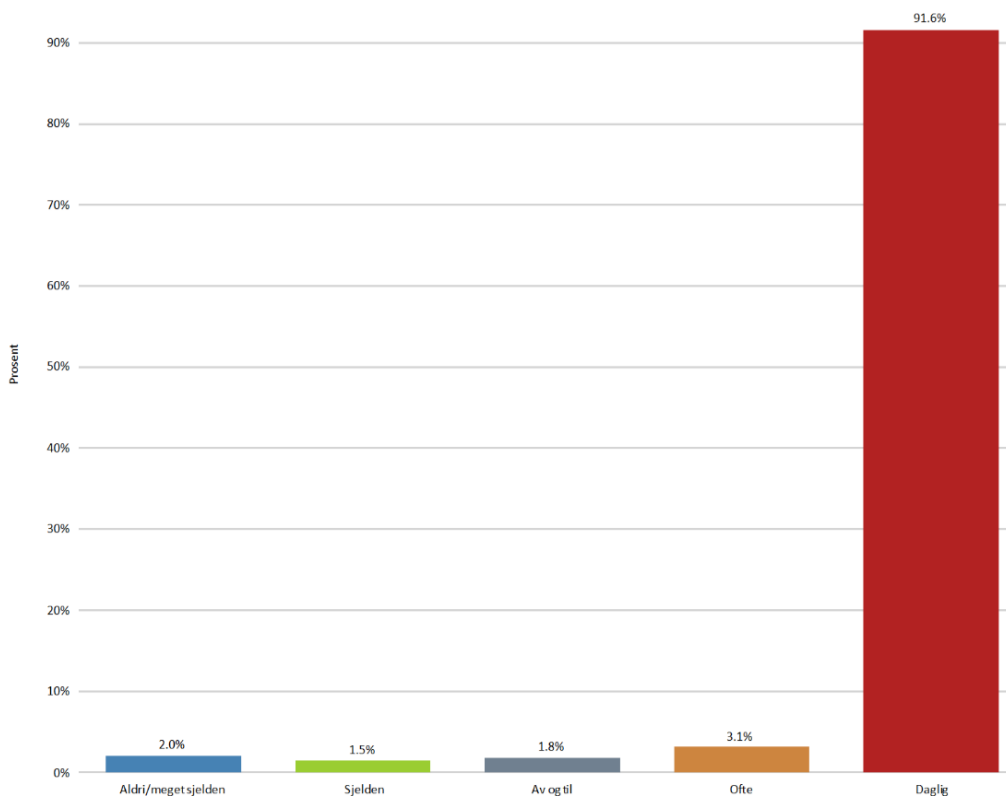
Brokk

30 hunder (4%) oppgis med brokk; 26 spesifisert som navlebrokk, 3 lyskebrokk.

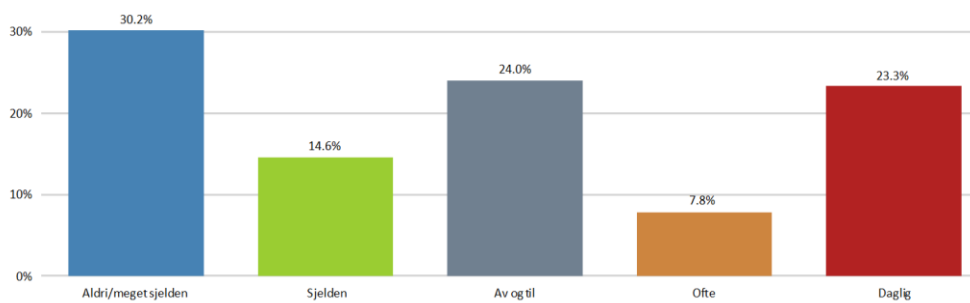
FÔRING

Tabellene under viser hva slags fôr som blir mest brukt på rasen.

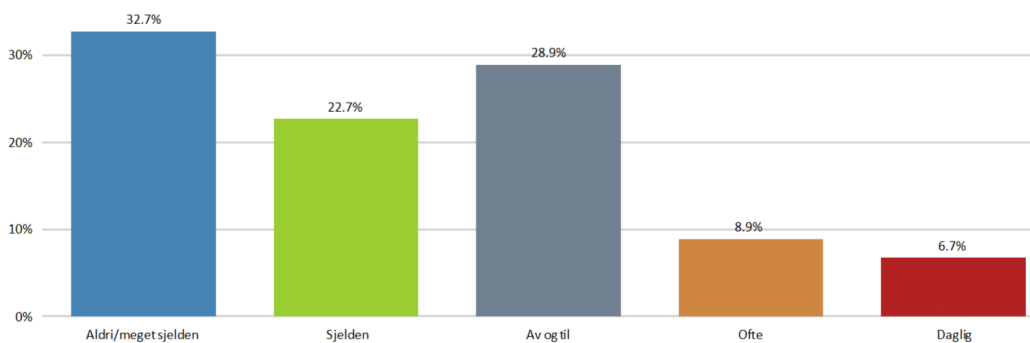
Hvor ofte bruker du tørrfôr?

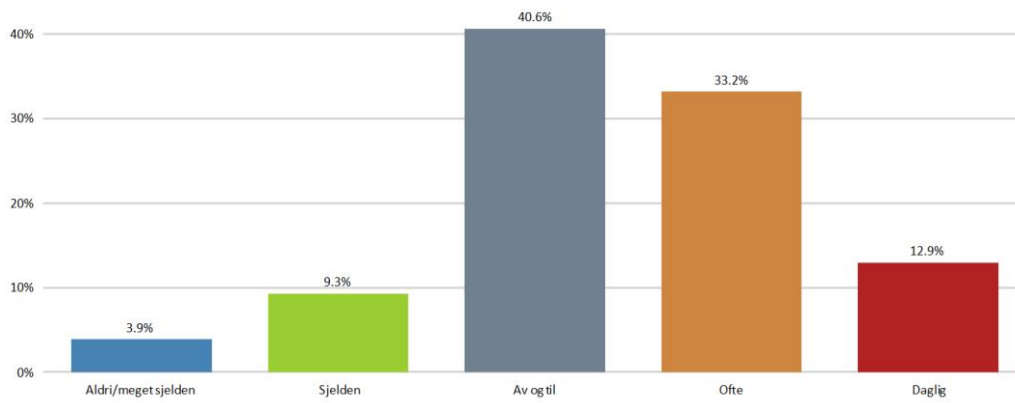
Hvor ofte bruker du ferskt/ frosset fôr?

Hvor ofte bruker du matrester?

Hvor ofte gis tyggesaker, svineører o.l.?

Tåler hunden din de fleste typer fôr?

Navn	Antall	Prosent
Ja, tåler det meste	547	73,6%
Nei, den er litt følsom for enkelte fôrtyper	73	9,8%
Nei, følsom for flere matvarer	37	5,0%
Usikker	86	11,6%
N	743	

HJERTE/KARSYSTEMET

Har hunden hatt symptomer på hjertesykdom? (f.eks. kramper, besvimelse, nedsatt utholdenhet eller pustebesvær)

16 eiere oppgir at hunden har hatt symptomer på hjertesykdom,

Symptomene er beskrevet slik;

Navn	Antall
Nedsatt utholdenhet, henger etter på tur	2
Hoste	6
Besvimelse	1
Kramper	6
Liten av vekst eller tynn	0
Annet	2
N	13

Har hunden en eller flere kjente hjerteproblemer?

Navn	Antall
Nei	704
Medfødt hjertefeil	1
Hjertemuskelsykdom	1
Hjerterytmeforstyrrelser	0
Bilyd	12
Klaffefeil	2
Hjertesvikt	2
Annet	2
N	724

LUFTVEIER

Har hunden hatt symptom på sykdom i luftveisorganene (nese, luftrør, lunger)? F.eks tungpustethet, rennende nese, nysing, pesing?

Navn	Antall	Prosent
Ja	61	8,2%
Nei	648	87,2%
Usikker	34	4,6%
N	743	

Dette er litt over det som ses i mange raser

Kryss av dersom du kjenner årsaken til hundens problemer

Navn	Antall	Prosent
Nesekatarr, snue, rhinitt	17	37,0%
Bronkitt	1	2,2%
Lungebetennelse	2	4,3%
Tracheal kollaps (luftrør som kollapser)	2	4,3%
Annet	26	56,5%
N	46	

Har du mistanke om at hunden får luftveisproblemer pga gress-/pollenallergi?

Navn	Antall
Nei, ingen tegn på dette	693
Ja, den kan puste tungt når det er mye pollen	9
Vet ikke	35
N	737

Nesemidd

42 hunder har hatt dette

Har hunden hatt diagnosen kennelhoste?

105 hunder har hatt dette

ØYESYKDOMMER

Har, eller har hunden noen gang hatt sykdom i øye eller øyelokk? (herunder ektropion, entropion, cherry eye)?

Anmerkninger på øye er registrert hos 81 hunder (10,9% av hundene), 82 har spesifisert under:

Navn	Antall	Prosent
Hornhinnen	2	2,4%
Rennende øyne	58	70,7%
Øyebetennelse/øyekatarr	30	36,6%
Øyelokk/blinkhinne (f.eks. feilstilte øyehår, entropion, ektropion, cherry eye)	8	9,8%
Linsen (f.eks. katarakt)	1	1,2%
Regnbuehinnen	1	1,2%
Netthinnen (f.eks. PRA)	0	0,0%
N	82	

Det er rennende øyne og øyebetennelse som er hovedproblemet

Øyebetennelse; er spesifisert under;

Navn	Antall
1-2 ganger i løpet av livet	21
1-2 ganger i året	5
3 eller flere ganger i året	4
Mer eller mindre kontinuerlig	1
N	31

Har hunden hatt trange/tette tårekanaler?

Ingen er registrert med dette

Sykdom i ØYELOKK, har hunden hatt noe av det følgende?

Navn	Antall
Trange eller tette tårekanaler	2
Ekstra eller feilstilte øyehår	5
Kul/svulst på øyelokk	1
Innoverbøyde øyelokk (entropion)	2
Hengende øyelokk (ektropion)	0
"Cherry eye" prolaps av tårekjertelen	1
N	7

Sykdom i linsen

1 hund med katarakt er registrert.

Sykdom i regnbuehinnen

1 hund registrert med uveitt/betennelse

Har hunden vært øyelyst?

Navn	Antall	Prosent
ja	60	8,1%
nei	539	72,9%
Vet ikke	140	18,9%
N	739	

Når ble hunden øyelyst sist?

Navn	Antall	Prosent
Ca 1 år siden	26	43,3%
2-4 år siden	20	33,3%
Mer enn 5 år siden	8	13,3%
Husker ikke	6	10,0%
N	60	

Hvordan bedømmer du hundens syn?

Navn	Antall	Prosent
Meget bra (normalt)	721	97,8%
Litt nedsatt	15	2,0%
Dårlig	0	0,0%
Blind	1	0,1%
N	737	

Har hunden Progressiv Retinal Atrofi (PRA) (klinisk undersøkelse)?

1 hund er registrert med PRA

Har hunden hatt andre øyesykdommer?

Navn	Antall	Prosent
Nei	734	99,1%
Retinal dyslasi	0	0,4%
PPM-persisterende pupillmembran	0	0,0%
Annet	8	0,4%
N	742	

LEDD-SKJELETT-MUSKEL

Har hunden (el har hatt) sykdom i ledd, muskel eller skjelett?

Navn	Antall	Prosent
Ja	50	6,7%
Nei	678	91,3%
Vet ikke	15	2,0%
N	743	

Leddproblemer

Navn	Antall
Løs kneskål - patellarluxasjon	20
Osteochondrose/bruskløsning (fortykket/løs bit av leddbrusk)	0
Artrose (forkalkning)	13
Leddbetennelse	0
Korsbåndskade	1
Halthet	13
Vet ikke	11
N	49

Du har svart at hunden har hatt patellarluxasjon. Hvilken grad hadde den (hvis to sider bruk alvorligste grad)?

Navn	Antall
Grad 1 (mild)	5
Grad 2	4
Grad 3	6
Grad 4 (alvorlig)	4
Vet ikke	1
N	20

Du har svart at hunden har hatt patellarluxasjon. Ett eller begge bein?

Navn	Antall
Bare ett bein	11
Begge bein	9
Vet ikke	0
N	20

Alder ved oppdagelse

Navn	Antall
Under 1 år	5
1	4
1,5	4
2	2
2,5	1
3	2
3,5	1

Du har svart at hunden er operert for patellaluksasjon, ble den helt frisk?

Navn	Antall
Nei	1
Noe bedring, men ikke helt haltfri	3
Ja, helt fin etter operasjon	10
Vet ikke	1
N	15

I hvilket ledd har din hund hatt artrose (flere svar mulig)

Navn	Antall
Skulderledd	4
Albueledd	1
Hofteledd	7
Kneledd	3
Haseledd	0
N	13

Korsbåndskade, på ett eller begge bein?

1 hadde på 1 bein.

Spondylose, hvilke symptomer har du sett hos din hund som du mener skyldes spondylosen?

Flere valg mulig

Bare 2 har svart, ingen symptomer peker seg ut.

Har hunden hatt noen av muskel-skjelett-feilene/problemene under?

Navn	Antall
Stivhet	23
Smerter	17
Muskelsykdom	0
Spondylose, forkalkninger i ryggen	2
Skiveprolaps	4
Medfødt stumphale	2
Medfødt haleknekk	0
Haleknekk etter skade	0
Legg-Calve-Perthes	1
Chondrodysplasi/dvergevekst	0
Vet ikke	9
N	37

Hvor gammel var hunden din første gang den fikk diagnosen artrose?

Navn	Antall
1-2 år	1
3-4 år	3
5-6 år	1
6-7 år	3
> 7 år	2
N	10

Er hunden offisielt HD-røntget? (HD=Hofteleddsdysplasi)

Navn	Antall	Prosent
Ja	359	48,3%
Nei	342	46,0%
Vet ikke	43	5,8%
N	744	

HD-grad hos røntgede hunder

Navn	Antall	Prosent
A (fri)	192	53,6%
B (fri)	86	24,0%
C (svak)	38	10,6%
D (middels)	18	5,0%
E (sterk)	6	1,7%
Vet ikke	18	5,0%
N	358	

Husk at NKK tallene kan være bedre enn tall fra helseundersøkelsen pga høyere antall registrerte.

Ser du tegn til smerte/halthet i bakparten på hunden?

Navn	Antall
Nei, aldri	673
Usikker	28
Halt av og til	38
Halter ofte	2
N	741

AD (Albueleddsdysplasi)

Er hunden offisielt AD røntget? (AD=Albueleddsdysplasi)

Navn	Antall	Prosent
Ja	45	6,0%
Nei	611	82,1%
Vet ikke	88	11,8%
N	744	

Ingen hunder registrert med AD

Ser du tegn til smerte/halthet i forbeina?

Navn	Antall
Nei, aldri	717
Usikker	12
Halter av og til	12
Halter ofte	1
Vet ikke	1
N	743

NERVESYKDOMMER

Kryss av hvis din hund har noe av det følgende, flere valg mulig:

Navn	Antall
Døvhets	0
Epilepsilignende anfall	13
Epilepsi. verifisert	3
Ustøhet i bakpart	3
Annet	4
N	22

REPRODUKSJONSPROBLEMER / REPRODUKSJONSORGANER

HANNHUNDER (366 stykk)

Navn	Antall
Kryptorchid - medfødt mangel på en testikkel	7
Kryptorchid - medfødt mangel på to testikler	2
Godartet prostataforstørrelse	1
Betennelse i prostata	0
Forhudskatarr, drypping	73
N	80

Du har krysset av på forhudskatarr, hvor stort er problemet?

Navn	Antall	Prosent
Drypper ganske sjelden	24	34,3%
Drypper en gang i blant, blir raskt bra av skylling/behandling	25	35,7%
Tilbakevendende problem, men god effekt av behandling	10	14,3%
Drypper ganske hyppig, behandling virker dårlig	11	15,7%
N	70	

Ca. 20% av hannhundene har hatt forhudskatarr/drypping fra forhuden. For ca 20% av hundene er det et tilbakevendende problem.

Har din hannhund hatt noen av følgende reproduksjonsproblemer? Flere valg mulig

Navn	Antall
Sterilitet	0
Paret - har kull - flere tomme tisper	1
Paret flere- alle tome	0
Lite interessert i "klare" tisper	3
N	4

TISPER (380)

Har din hund hatt noe av det følgende?

Navn	Antall
Livmorbetennelse	10
Skjedekatarr	2
Sterilitet	2
Abort	2
Cyste på eggstokk	0
Innbilt svangerskap	82
Skjedeprolaps	0
N	93

Innbilt svangerskap utgjør den hyppigste anmerkningen.

Hvor ofte har tisper løpetid?

Navn	Antall	Prosent
sjeldnere enn 1 gang pr. år	12	3,3%
ca 1 gang pr. år	79	21,6%
ca 2 ganger pr. år	217	59,5%
oftere enn 2 ganger pr. år	6	1,6%
Vet ikke	51	14,0%
N	365	

VALPER

Ca 21% av tispene i undersøkelsen har hatt valper (78 stykk), antall kull går fram av tabellen under

Navn	Antall
1	32
2	22
3-4	17
>4	6
Vet ikke	0
N	77

Det er totalt oppgitt ca 167 kull på tispene i undersøkelsen.

Har parringsklar tise avvist hannhunden?

Navn	Antall
Nei, aldri	120
Har hendt	22
Ikke uvanlig	3
Svært ofte	7
Vet ikke	165
N	317

Har hun noen gang fått valper med feil eller misdannelser?

14 eiere oppgir at det er sett feil/misdannelse hos valper.

Navn	Antall
Haleknekk	2
Hareskår	1
Ganespalte	2
Bukbrokk	2
Annet	9
Vet ikke	0
N	14

Har tisa hatt problemer med å bli drektig etter parring?

4 eiere oppgir at hunden har opplevd dette

Har tisa hatt komplikasjoner ved valping?

Navn	Antall
Nei	52
Ja, eier løste problemet selv	6
Ja, trengte hjelp av veterinær	7
Ja, måtte ta keisersnitt!	13
Vet ikke	0
N	78

Det er registret 26 tilfeller av problemer på totalt ca 167 fødsler; dvs ca 16%. Det er oppgitt feilstilling eller for store valper som årsak i de fleste tilfeller.

•

NYRE/URINVEIER

Urinveisproblemer.

Det er hovedsakelig urinveisinfeksjon som er registrert i gruppen av urinveisproblemer.

Navn	Antall
Akutt nyresvikt	1
Kronisk nyresvikt	0
Protein - losing nephropaty	0
Nyrebekkenbetennelse	1
Urinveisinfeksjon/Blærekatarr	15
Urinstein	3
Nyrestein	1
Urinlekkasje	5
Blæreatoni (slapp urinblære)	1
N	22

HORMONELLE SYKDOMMER

Har hunden hatt en hormonell sykdom?

Det er rapportert 6 tilfeller av dette; 3 spesifisert som hypotyreose.

BLODSYKDOM OG IMMUNSYSTEM

Registrert 3 kategorisert som «annet»

SVULSTER/KULER OG KREFT

Har din hund hatt kuler, svulster, kreftsykdom?

48 eiere (6,6%) oppgir at hunden har hatt kuler/kreftsykdom, 2 er usikker.

Hvor har din hund hatt svulster eller kreftsykdom?

Her kan eier krysse av på flere alternativer/steder der det har vært kreft.

Navn	Antall
Hud	30
Fordøyelsessystemet	1
Luftveier	0
Forplantningsorganer/livmor/jur/testikler	3
Urinveiene	1
Skjelett	0
Nervesystemet (hjernen)	0
Bloddannende organer og immunsystemet (lymfe)	3
Annet	14
Vet ikke	6
N	53

De fleste svulster er registrert i hud (30). 14 hunder er registrert med «annet».

HUDSVULSTER

Navn	Antall
Fettkul	14
Talgcyste	2
Histiocytom	4
Mastcelletumor/Mastocytom	1
Annen godartet	11
Annen ondartet	2
Annen med usikker diagnose	4
N	30

De fleste svulstene i hud ut ser ut til å være godartet/usikker diagnose.

Kreft i fordøyelsessystemet, kryss av for den eller de typene hunden har hatt

1 registrert i tarm

Kreft i luftveier

Ikke registrert

Kreft i skjelettet

Ikke registrert

Kreft i forplantningsorganer

0 i prostata
0 i testikkel
0 i livmor
0 i eggstokk
3 jursvulster

Kreft i urinveiene

1 med blærekreft registrert.

Kreft i bloddannende organer og immunsystemet (lymfe)

2 lymfekreft og 1 med kreft i milt er registrert

Har hunden vist unormal reaksjon på bedøvelse eller narkose?

Navn	Antall	Prosent
Vet ikke, aldri fått bedøvelse eller narkose	222	31,4%
Nei, antagelig helt normalt	454	64,1%
Trenger mer enn vanlig	20	2,8%
Trenger mindre enn vanlig	4	0,6%
Sovner veldig dypt	8	1,1%
Våkner veldig sent	12	1,7%
N	708	

Har hunden vist bivirkning mot medisiner?

Navn	Antall	Prosent
Nei	625	88,2%
Vet ikke	54	7,6%
Ja, av vaksiner	13	1,8%
Ja, av parasittmidler	17	2,4%
Ja, av antibiotika	3	0,4%
Ja, av smertestillende medisiner	3	0,4%
N	709	

Har hunden hatt flåttbåren sykdom (Borreliose Anaplasma/Erlichiose)?

2 registrert

Lever hunden din?

Det ble gitt opplysninger om 26 døde hunder. De oppnådde en gjennomsnittlig levealder på 8,5 år

Hva var dødsårsak eller årsak til avlaving?

Navn	Antall
Hud og/eller øreproblemer	1
Hjerteproblem	1
Kreft	5
Blindhet/øyesykdom	0
Alderdom, ble gammel og syk	4
Allergisk sykdom	1
Ledd/skjelettproblemer	4
Ulykke/skade	0
Atferdsproblemer	5
Nyre/urinveisproblem	0
Hormonsykdom (f.eks. diabetes, lavt stoffskifte, cushing, addison)	0
Problemer med pust og/eller lunger	0
Plutselig uventet død	2
Sykdom i reproduksjonsorganer (f.eks. livmorbetennelse/fødselsproblemer)	3
Sykdom i hjerne/nervesystem (feks. hjerneslag, epilepsi)	0
Annet	4
Vet ikke	0
N	26

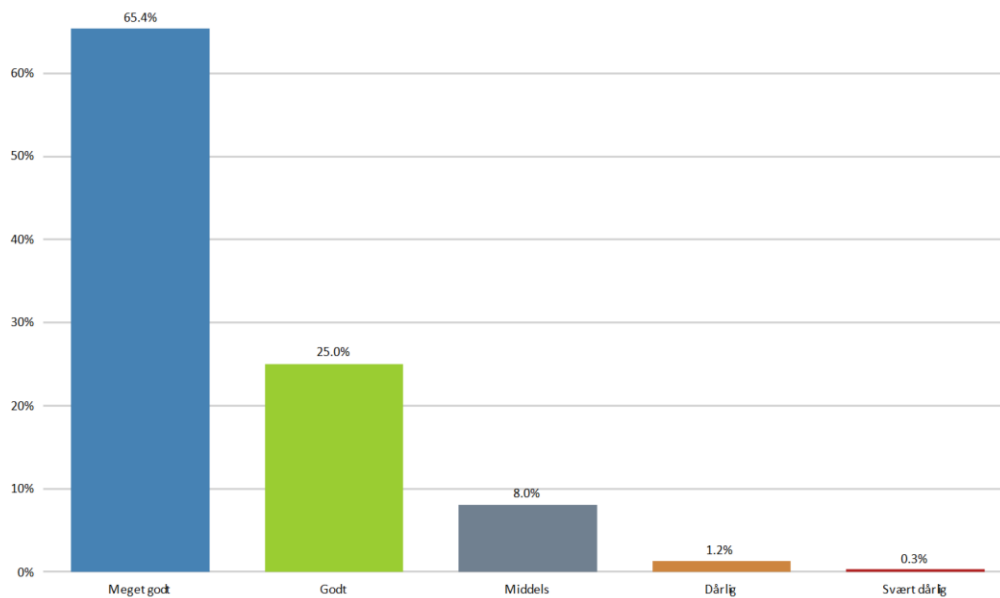
Det er bare registreringer på 26 hunder som gjør tallene litt usikre. Men det ser ut til at alderdom og atferdsproblemer kan være blant de hyppigste medvirkende årsaker til død/avlaving.

Del III: Atferdsproblematikk

Atferdsdelen starter med noen generelle spørsmål om eierens vurdering av enkelte egenskaper hos hunden. Resultatene fra hvert av spørsmålene gis i form av frekvenstabeller og diagrammer.

Hvordan er du fornøyd med hundens generelle atferd?

90,4% svarte at de er godt eller meget godt fornøyd med hundens generelle atferd, 8% er middels fornøyd, mens 1,5% vurderer den til dårlig/meget dårlig.

Navn	Antall	Prosent
Meget godt	473	65,4%
Godt	181	25,0%
Middels	58	8,0%
Dårlig	9	1,2%
Svært dårlig	2	0,3%
N	723	

GENERELLE VURDERING AV HUNDENS ATFERD/PERSONOLIGHET

Innledningsvis i atferdsdelen har vi først noen generelle spørsmål der eieren er bedt om å vurdere/beskrive enkelte momenter ved hundens atferd. Det er en høy svarprosent på disse spørsmålene.

Hunden min kan beskrives som:

Kontaktsøkende

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	6	0,8%
2- lite riktig	31	4,2%
3 - hverken riktig eller uriktig	76	10,3%
4 - ganske riktig	173	23,4%
5 - Meget riktig	454	61,4%
N	740	

Lettlært

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	4	0,5%
2- lite riktig	7	0,9%
3 - hverken riktig eller uriktig	47	6,3%
4 - ganske riktig	263	35,3%
5 - Meget riktig	423	56,9%
N	744	

Tøff

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	30	4,1%
2- lite riktig	110	14,9%
3 - hverken riktig eller uriktig	257	34,7%
4 - ganske riktig	210	28,4%
5 - Meget riktig	133	18,0%
N	740	

Skvetten

Navn	Antall	Prosent
Ikke riktig	155	21,0%
Lite riktig	212	28,8%
Hverken riktig eller galt	198	26,9%
Ganske riktig	135	18,3%
Meget riktig	37	5,0%
N	737	

Bjeffer i meste laget

Navn	Antall	Prosent
Ikke riktig	250	33,9%
Lite riktig	164	22,2%
Hverken riktig eller uriktig	152	20,6%
Ganske riktig	116	15,7%
Meget riktig	56	7,6%
N	738	

Nysgjerrig

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	2	0,3%
2- lite riktig	5	0,7%
3 - hverken riktig eller uriktig	50	6,8%
4 - ganske riktig	276	37,3%
5 - Meget riktig	406	54,9%
N	739	

Rastløs

Navn	Antall	Prosent
Ikke riktig	209	28,4%
Lite riktig	202	27,4%
Hverken riktig eller galt	207	28,1%
Ganske riktig	87	11,8%
Meget riktig	32	4,3%
N	737	

Trygg

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	8	1,1%
2- lite riktig	28	3,8%
3 - hverken riktig eller uriktig	112	15,1%
4 - ganske riktig	266	35,8%
5 - Meget riktig	328	44,2%
N	742	

Selvstendig

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	11	1,5%
2- lite riktig	45	6,1%
3 - hverken riktig eller uriktig	162	21,9%
4 - ganske riktig	298	40,3%
5 - Meget riktig	223	30,2%
N	739	

Engstelig i enkelte situasjoner

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	104	14,1%
2- lite riktig	186	25,2%
3 - hverken riktig eller uriktig	137	18,6%
4 - ganske riktig	231	31,3%
5 - Meget riktig	80	10,8%
N	738	

Glad

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	2	0,3%
2- lite riktig	3	0,4%
3 - hverken riktig eller uriktig	10	1,3%
4 - ganske riktig	98	13,2%
5 - Meget riktig	628	84,8%
N	741	

Humørsyk

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	480	65,1%
2- lite riktig	145	19,7%
3 - hverken riktig eller uriktig	86	11,7%
4 - ganske riktig	20	2,7%
5 - Meget riktig	6	0,8%
N	737	

Pysete/pinglete

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	267	36,2%
2- lite riktig	169	22,9%
3 - hverken riktig eller uriktig	186	25,2%
4 - ganske riktig	96	13,0%
5 - Meget riktig	19	2,6%
N	737	

Full av temperament

Navn	Antall	Prosent
1 - Ikke riktig	198	26,9%
2- lite riktig	165	22,4%
3 - hverken riktig eller uriktig	232	31,5%
4 - ganske riktig	105	14,3%
5 - Meget riktig	36	4,9%
N	736	

UØNSKET ATFERD OVERFOR ANDRE HUNDER

LØSE HUNDER

Hender det at hunden, når den er **LØS**, slåss (alvorlig) med andre hunder av

Samme kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	539	73,3%
Sjelden	130	17,7%
Av og til	48	6,5%
Ofte	15	2,0%
Svært ofte	3	0,4%
N	735	

Motsatt kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	642	88,2%
Sjelden	60	8,2%
Av og til	20	2,7%
Ofte	5	0,7%
Svært ofte	1	0,1%
N	728	

I BÅND

Hender det at hunden, når den er i **BÅND**, viser aggressive signaler eller utagerter mot andre hunder av

Samme kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	323	43,5%
Sjelden	173	23,3%
Av og til	147	19,8%
Ofte	61	8,2%
Svært ofte	39	5,2%
N	743	

Motsatt kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	428	57,8%
Sjelden	154	20,8%
Av og til	100	13,5%
Ofte	37	5,0%
Svært ofte	21	2,8%
N	740	

Har hunden noen gang bitt andre hunder.

Av samme kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	648	87,6%
Sjelden	74	10,0%
Av og til	14	1,9%
Ofte	3	0,4%
Svært ofte	1	0,1%
N	740	

Av motsatt kjønn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	689	94,8%
Sjelden	25	3,4%
Av og til	10	1,4%
Ofte	3	0,4%
Svært ofte	0	0,0%
N	727	

Hvis hunden ofte reagerer på andre hunder, kryss av hvis den reagerer spesielt på;

Navn	Antall	Prosent
Store hunder	224	36,7%
Små hunder	130	21,3%
Valper	39	6,4%
Hund med høyt energinivå	189	30,9%
Annet	69	11,3%
Reagerer ikke på andre hunder	201	32,9%
N	611	

UØNSKET ATFERD OVERFOR MENNESKER

FOR VOLDSOM LEK

For voldsom lek med barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	534	72,7%
Sjelden	99	13,5%
Av og til	49	6,7%
Ofte	9	1,2%
Svært ofte	3	0,4%
Vet ikke	41	5,6%
N	735	

For voldsom lek med voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	535	72,5%
Sjelden	132	17,9%
Av og til	54	7,3%
Ofte	11	1,5%
Svært ofte	2	0,3%
Vet ikke	4	0,5%
N	738	

For voldsom lek med fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	590	80,1%
Sjelden	76	10,3%
Av og til	37	5,0%
Ofte	9	1,2%
Svært ofte	1	0,1%
Vet ikke	24	3,3%
N	737	

For voldsom lek med fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	572	78,0%
Sjelden	79	10,8%
Av og til	33	4,5%
Ofte	5	0,7%
Svært ofte	2	0,3%
Vet ikke	42	5,7%
N	733	

KNURRING

Knurring på voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	642	86,9%
Sjelden	73	9,9%
Av og til	20	2,7%
Ofte	3	0,4%
Svært ofte	1	0,1%
Vet ikke	0	0,0%
N	739	

Knurring på fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	457	61,8%
Sjelden	160	21,7%
Av og til	95	12,9%
Ofte	12	1,6%
Svært ofte	13	1,8%
Vet ikke	2	0,3%
N	739	

Knurring på barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	614	83,3%
Sjelden	77	10,4%
Av og til	19	2,6%
Ofte	4	0,5%
Svært ofte	2	0,3%
Vet ikke	21	2,8%
N	737	

Knurring på fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	559	76,2%
Sjelden	94	12,8%
Av og til	52	7,1%
Ofte	11	1,5%
Svært ofte	7	1,0%
Vet ikke	11	1,5%
N	734	

GLEFSING/NAPPING/BITING

Glefsing/napping på voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	613	82,6%
Meget sjelden	75	10,1%
Av og til	36	4,9%
Noen ganger	9	1,2%
Flere ganger	8	1,1%
Vet ikke	1	0,1%
N	742	

Glefsing/napping på fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri	630	85,0%
Meget sjelden	66	8,9%
Av og til	24	3,2%
Noen ganger	8	1,1%
Flere ganger	5	0,7%
Vet ikke	8	1,1%
N	741	

Glefsing/napping på barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	624	84,4%
Meget sjelden	66	8,9%
Av og til	25	3,4%
Noen ganger	4	0,5%
Flere ganger	7	0,9%
Vet ikke	13	1,8%
N	739	

Glefsing/napping på fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	642	86,8%
Meget sjelden	53	7,2%
Av og til	19	2,6%
Noen ganger	6	0,8%
Flere ganger	7	0,9%
Vet ikke	13	1,8%
N	740	

Bitt voksne i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	707	95,3%
Meget sjelden	30	4,0%
Av og til	3	0,4%
Noen ganger	0	0,0%
Flere ganger	2	0,3%
Vet ikke	0	0,0%
N	742	

Bitt fremmede voksne

Navn	Antall	Prosent
Aldri	722	97,3%
Meget sjelden	14	1,9%
Av og til	2	0,3%
Noen ganger	1	0,1%
Flere ganger	3	0,4%
Vet ikke	0	0,0%
N	742	

Bitt barn i familien

Navn	Antall	Prosent
Aldri	714	96,7%
Meget sjelden	18	2,4%
Av og til	1	0,1%
Noen ganger	0	0,0%
Flere ganger	1	0,1%
Vet ikke	4	0,5%
N	738	

Bitt fremmede barn

Navn	Antall	Prosent
Aldri	722	97,4%
Meget sjelden	12	1,6%
Av og til	0	0,0%
Noen ganger	4	0,5%
Flere ganger	1	0,1%
Vet ikke	2	0,3%
N	741	

Fjerning av mat/godbit/leke/bytte e.l.

Navn	Antall	Prosent
Aldri	583	88,5%
Meget sjelden	41	6,2%
Av og til	22	3,3%
Ofte	6	0,9%
Svært ofte	7	1,1%
N	659	

Hender det at dette skjer uprovosert/uten åpenbar grunn?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	596	91,3%
Meget sjelden	27	4,1%
Av og til	17	2,6%
Ofte	5	0,8%
Svært ofte	8	1,2%
N	653	

Tegn på aggresjon

«Hender det at hunden viser tegn til aggresjon»

v/bading/børsting/stelling

Navn	Antall	Prosent
Aldri	600	92,0%
Meget sjelden	31	4,8%
Av og til	17	2,6%
Ofte	3	0,5%
Svært ofte	1	0,2%
N	652	

Hvis et familiemedlem går mot hunden når den spiser

Navn	Antall	Prosent
Aldri	640	97,9%
Meget sjelden	9	1,4%
Av og til	3	0,5%
Ofte	2	0,3%
Svært ofte	0	0,0%
N	654	

Hvis et familiemedlem stirrer på hunden

Navn	Antall	Prosent
Aldri	627	96,5%
Meget sjelden	12	1,8%
Av og til	9	1,4%
Ofte	2	0,3%
Svært ofte	0	0,0%
N	650	

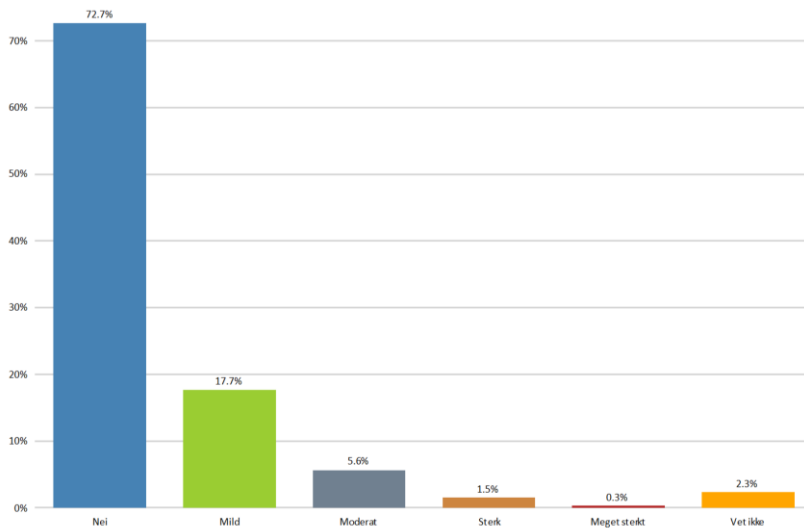
Hvis en fremmed person prøver å klappe hunden?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	627	96,5%
Meget sjelden	12	1,8%
Av og til	9	1,4%
Ofte	2	0,3%
Svært ofte	0	0,0%
N	650	

ANGST OG FRYKT

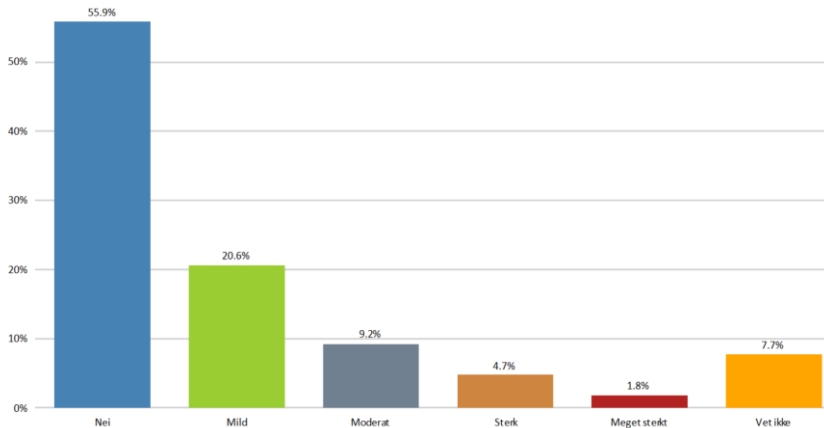
Viser hunden frykt i hvis den blir utsatt for støy knyttet til noen av de situasjonene under?

Sterk trafikk?

Navn	Antall	Prosent
Nei	534	72,7%
Mild	130	17,7%
Moderat	41	5,6%
Sterk	11	1,5%
Meget sterkt	2	0,3%
Vet ikke	17	2,3%
N	735	

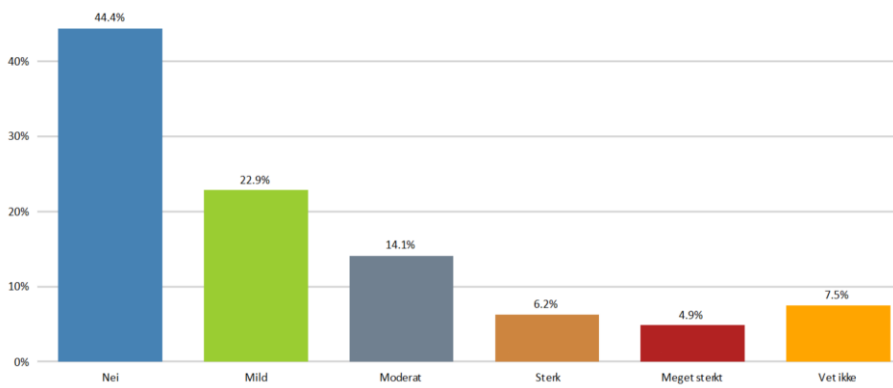
Tordenvær?

Navn	Antall	Prosent
Nei	412	55,9%
Mild	152	20,6%
Moderat	68	9,2%
Sterk	35	4,7%
Meget sterkt	13	1,8%
Vet ikke	57	7,7%
N	737	

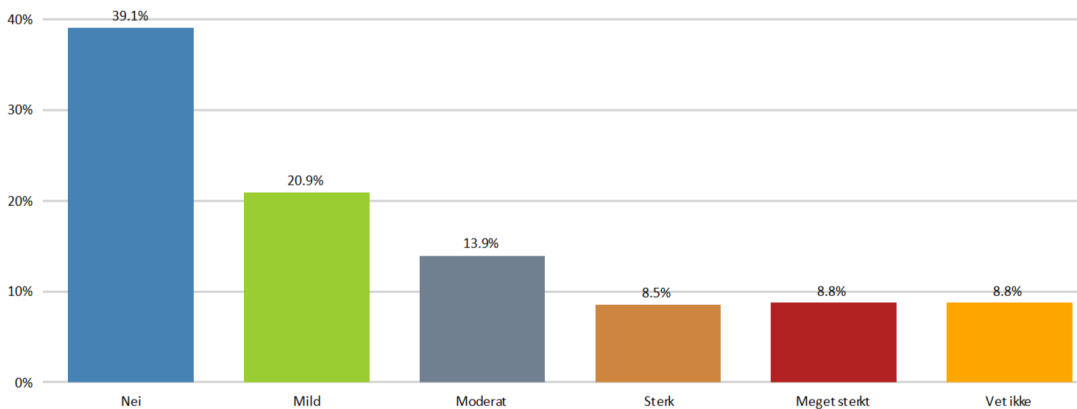

Skudd/høye smell?

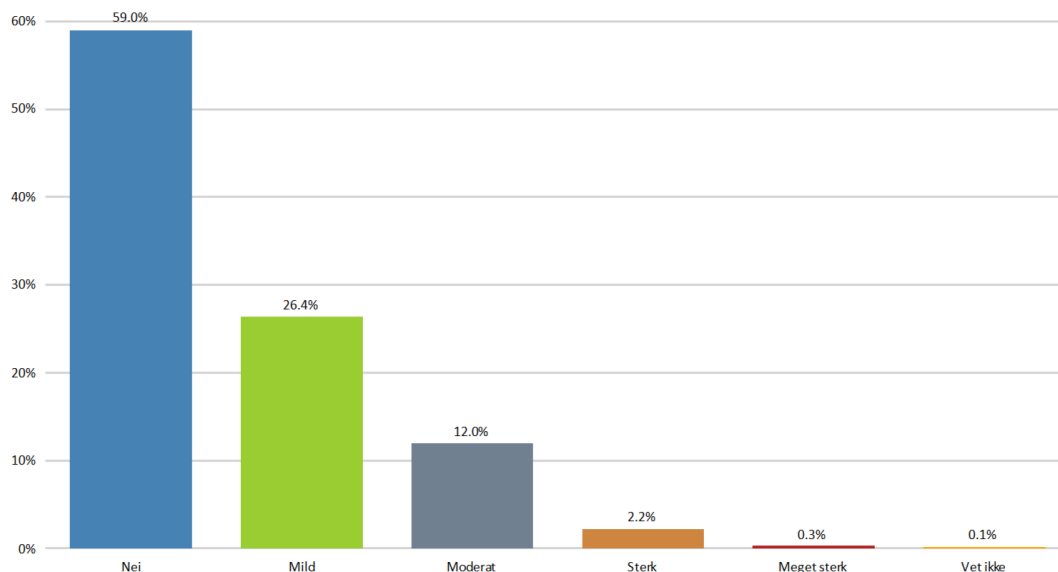
Navn	Antall	Prosent
Nei	328	44,4%
Mild	169	22,9%
Moderat	104	14,1%
Sterk	46	6,2%
Meget sterkt	36	4,9%
Vet ikke	55	7,5%
N	738	

Fyrverkeri (nyttårsaftens)?

Navn	Antall	Prosent
Nei	290	39,1%
Mild	155	20,9%
Moderat	103	13,9%
Sterk	63	8,5%
Meget sterkt	65	8,8%
Vet ikke	65	8,8%
N	741	

Viser hunden angst når den for første gang blir utsatt for en ukjent situasjon (bilkjøring, heis el)?

Navn	Antall	Prosent
Nei	438	59,0%
Mild	196	26,4%
Moderat	89	12,0%
Sterk	16	2,2%
Meget sterk	2	0,3%
Vet ikke	1	0,1%
N	742	

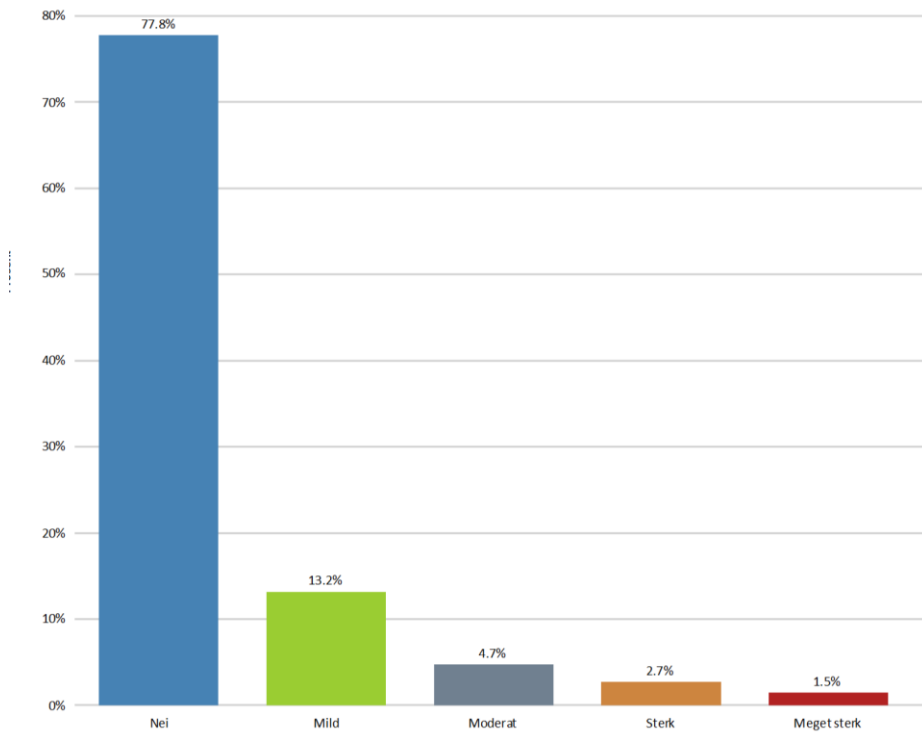
Når hunden blir børstet, badet, kloklipp o.l. av familiemedlemmer?

Navn	Antall	Prosent
Nei	382	51,5%
Mild	225	30,3%
Moderat	95	12,8%
Sterk	34	4,6%
Meget sterk	6	0,8%
N	742	

Redd for å gå i bratte/åpne trapper?

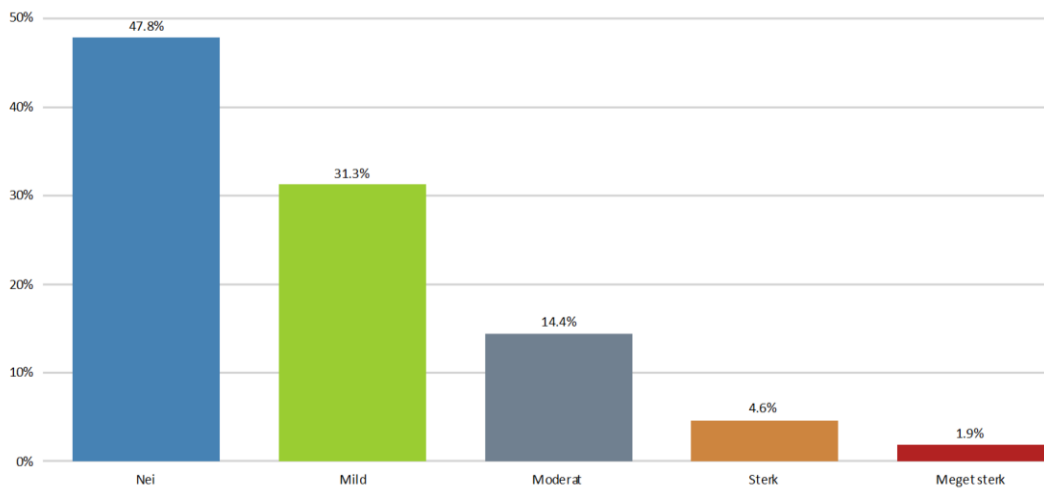
Navn	Antall	Prosent
Nei	580	78,5%
Mild	94	12,7%
Moderat	33	4,5%
Sterk	12	1,6%
Meget sterk	1	0,1%
Vet ikke	19	2,6%
N	739	

Viser hunden tegn på angst når den blir forlatt alene hjemme, i bilen o.l. (sepasjonsangst)

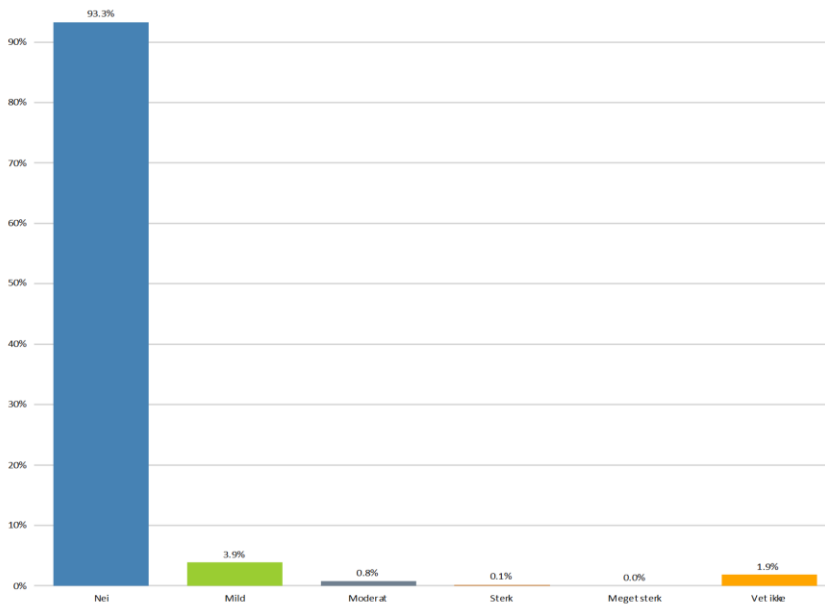
Navn	Antall	Prosent
Nei	578	77,8%
Mild	98	13,2%
Moderat	35	4,7%
Sterk	20	2,7%
Meget sterk	11	1,5%
Vet ikke	1	0,1%
N	743	

Er hunden redd for støyende objekter som støvsuger o.l.?

Navn	Antall	Prosent
Nei	355	47,8%
Mild	232	31,3%
Moderat	107	14,4%
Sterk	34	4,6%
Meget sterk	14	1,9%
N	742	

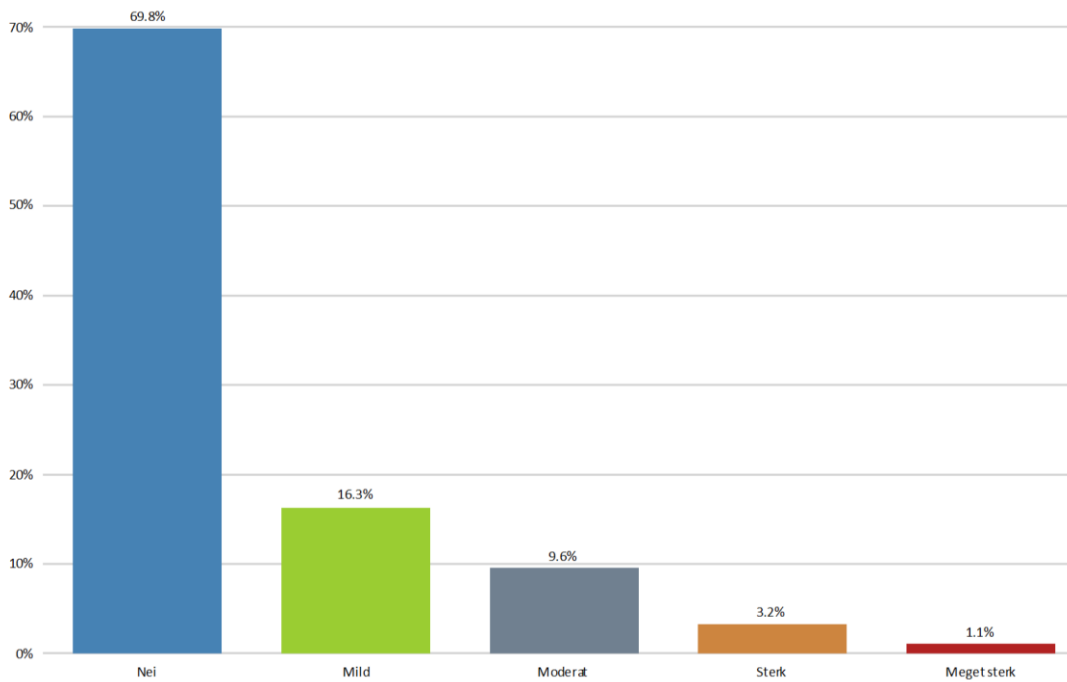
Redd for å gå på glatte / blanke gulv?

Navn	Antall	Prosent
Nei	693	93,3%
Mild	29	3,9%
Moderat	6	0,8%
Sterk	1	0,1%
Meget sterk	0	0,0%
Vet ikke	14	1,9%
N	743	

ANGST FOR ANDRE HUNDER

Hund av samme/større størrelse?

Navn	Antall	Prosent
Nei	518	69,8%
Mild	121	16,3%
Moderat	71	9,6%
Sterk	24	3,2%
Meget sterk	8	1,1%
N	742	

Hund av mindre størrelse?

Navn	Antall	Prosent
Nei	594	80,2%
Mild	82	11,1%
Moderat	47	6,3%
Sterk	12	1,6%
Meget sterk	6	0,8%
N	741	

ANGST FOR MENNESKER FREMMEDE

Fremmed voksen mann?

Navn	Antall	Prosent
Nei	502	67,7%
Mild	128	17,3%
Moderat	69	9,3%
Sterk	32	4,3%
Meget sterk	11	1,5%
N	742	

Fremmed voksen kvinne?

Navn	Antall	Prosent
Nei	581	79,0%
Mild	95	12,9%
Moderat	45	6,1%
Sterk	12	1,6%
Meget sterk	2	0,3%
N	735	

Fremmede barn?

Navn	Antall	Prosent
Nei	560	75,9%
Mild	107	14,5%
Moderat	49	6,6%
Sterk	17	2,3%
Meget sterk	5	0,7%
N	738	

Redd når en ukjent person kommer på besøk?

Navn	Antall	Prosent
Nei	524	70,7%
Mild	126	17,0%
Moderat	57	7,7%
Sterk	27	3,6%
Meget sterk	7	0,9%
N	741	

Redd hvis fremmed prøver å klappe hunden?

Navn	Antall	Prosent
Nei	518	70,1%
Mild	134	18,1%
Moderat	60	8,1%
Sterk	22	3,0%
Meget sterk	5	0,7%
N	739	

FAMILIEMEDLEMMER

Hunden er redd voksne i familien?

Navn	Antall	Prosent
Nei	729	98,5%
Mild	8	1,1%
Moderat	1	0,1%
Sterk	1	0,1%
Meget sterk	1	0,1%
N	0	0,0%

740

Hunden er redd barn i familien?

Navn	Antall	Prosent
Nei	425	97,3%
Mild	9	2,1%
Moderat	2	0,5%
Sterk	0	0,0%
Meget sterk	0	0,0%
Vet ikke	1	0,2%
N	437	

HUNDEN OG BJEFFING

«Hender det at hunden bjeffer på»

Bjeffing på barn i familien?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	339	77,8%
Sjelden	60	13,8%
Av og til	31	7,1%
Ofte	3	0,7%
Svært ofte	1	0,2%
Vet ikke	2	0,5%
N	436	

Bjeffing på voksne i familien?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	555	75,1%
Sjelden	125	16,9%
Av og til	46	6,2%
Ofte	9	1,2%
Svært ofte	4	0,5%
Vet ikke	0	0,0%
N	739	

Bjeffing på fremmede barn?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	436	58,8%
Sjelden	159	21,5%
Av og til	113	15,2%
Ofte	20	2,7%
Svært ofte	13	1,8%
N	741	

Bjeffing på fremmede voksne?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	330	44,8%
Sjelden	189	25,7%
Av og til	146	19,8%
Ofte	53	7,2%
Svært ofte	18	2,4%
N	736	

Bjeffing når det ringer på døra?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	108	14,6%
Sjelden	75	10,1%
Av og til	102	13,8%
Ofte	160	21,7%
Svært ofte	294	39,8%
N	739	

Bjeffing når kjente kommer på besøk?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	280	37,9%
Sjelden	102	13,8%
Av og til	141	19,1%
Ofte	103	14,0%
Svært ofte	112	15,2%
N	738	

Når fremmede kommer på besøk?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	193	26,0%
Sjelden	111	15,0%
Av og til	116	15,7%
Ofte	137	18,5%
Svært ofte	184	24,8%
N	741	

Når noen går forbi bilen?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	395	53,3%
Sjelden	133	17,9%
Av og til	104	14,0%
Ofte	37	5,0%
Svært ofte	46	6,2%
Vet ikke	26	3,5%
N	741	

Bjeffing når noen går forbi hus hage?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	93	12,6%
Sjelden	110	14,9%
Av og til	199	26,9%
Ofte	152	20,5%
Svært ofte	174	23,5%
Vet ikke, har ikke hage der hunden oppholder seg	12	1,6%
N	740	

I møte med fremmede mennesker (eks. ute på tur)?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	491	66,2%
Sjelden	162	21,8%
Av og til	76	10,2%
Ofte	8	1,1%
Svært ofte	5	0,7%
N	742	

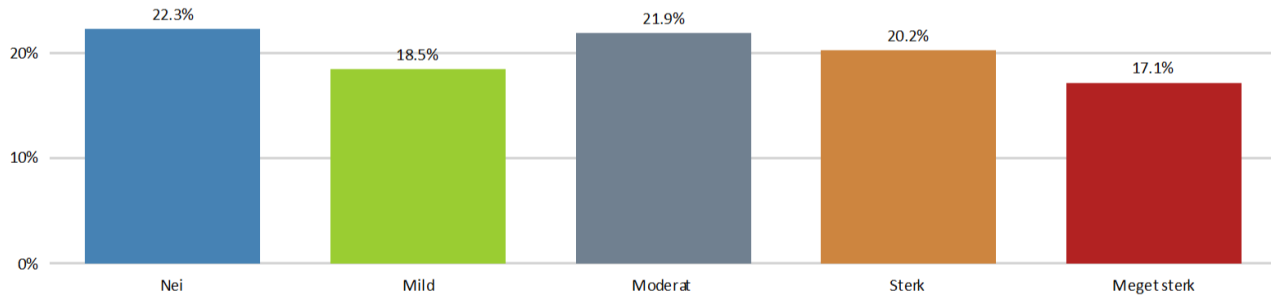
Bjeffing i møte med fremmede hunder?

Navn	Antall	Prosent
Aldri/meget sjelden	290	39,0%
Sjelden	221	29,7%
Av og til	143	19,2%
Ofte	45	6,1%
Svært ofte	44	5,9%
N	743	

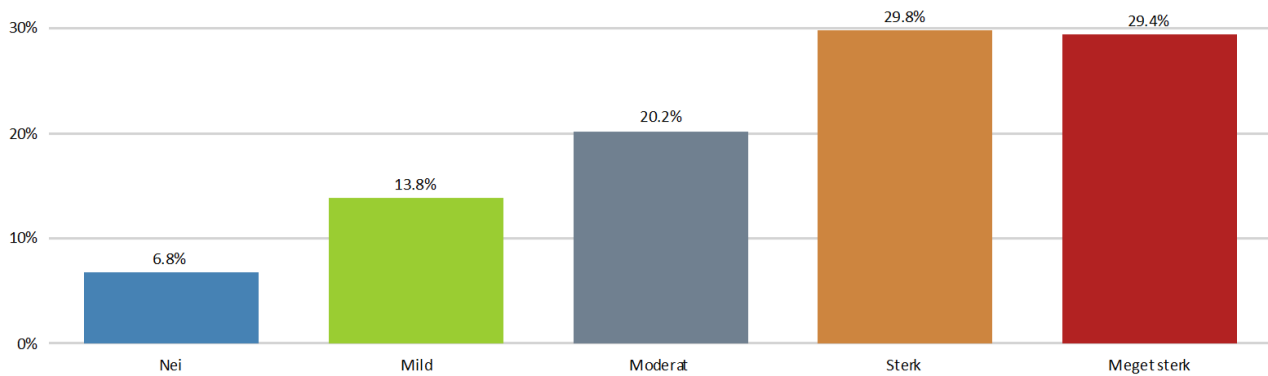
JAKTATFERD

**Hunden viser tegn til jaktatferd (vil løpe etter):
Når den ser/lukter vilt (rådyr, hare osv)**

Navn	Antall	Prosent
Nei	164	22,3%
Mild	136	18,5%
Moderat	161	21,9%
Sterk	149	20,2%
Meget sterk	126	17,1%
N	736	

Når katter eller andre smådyr løper fra den

Navn	Antall	Prosent
Nei	50	6,8%
Mild	102	13,8%
Moderat	149	20,2%
Sterk	220	29,8%
Meget sterk	217	29,4%
N	738	

Når joggere/skiløpere/syklister passerer

Navn	Antall	Prosent
Nei	494	66,7%
Mild	143	19,3%
Moderat	69	9,3%
Sterk	22	3,0%
Meget sterk	13	1,8%
N	741	

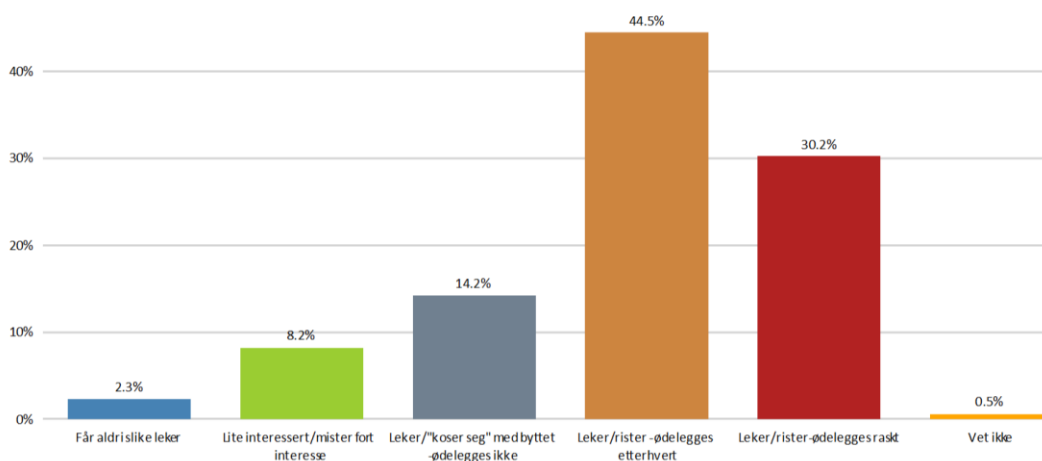
Når barn leker/løper forbi

Navn	Antall	Prosent
Nei	484	65,2%
Mild	162	21,8%
Moderat	63	8,5%
Sterk	20	2,7%
Meget sterk	13	1,8%
N	742	

Har hunden bærelyst?

Navn	Antall	Prosent
Nei	376	53,4%
Mild	151	21,4%
Moderat	121	17,2%
Sterk	40	5,7%
Meget sterk	16	2,3%
N	704	

Hva gjør hunden hvis den får en tøydokker/"kosedyr" o.l.?

Navn	Antall	Prosent
Får aldri slike leker	17	2,3%
Lite interessert/mister fort interesse	61	8,2%
Leker/"koser seg" med byttet-ødelegges ikke	106	14,2%
Leker/rister - ødelegges etterhvert	331	44,5%
Leker/rister-ødelegges raskt	225	30,2%
Vet ikke	4	0,5%
N	744	

Tegn på stress

Stress/ubehag ved bilkjøring?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	559	75,5%
Mild/sjelden	84	11,4%
Moderat/av og til	57	7,7%
Sterk/ofte	27	3,6%
Meget sterk/ofte	13	1,8%
Vet ikke	0	0,0%
N	740	

Sammen med andre hunder?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	519	70,6%
Mild/sjelden	137	18,6%
Moderat/av og til	66	9,0%
Sterk/ofte	9	1,2%
Meget sterk/svært ofte	4	0,5%
N	735	

Tegn til stress under lek?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	570	77,9%
Mild/sjelden	106	14,5%
Moderat	43	5,9%
Sterk/ganske ofte	10	1,4%
Meget sterk/ofte	2	0,3%
Vet ikke	1	0,1%
N	732	

På nye steder?

Navn	Antall	Prosent
Nei/meget sjelden	462	62,6%
Mild/sjelden	188	25,5%
Moderat/av og til	66	8,9%
Sterk/ofte	19	2,6%
Meget sterk/ofte	3	0,4%
N	738	

Roer hunden seg raskt ned etter stress?

Navn	Antall	Prosent
Nei/svært seint	10	1,4%
Mild/seint	27	3,7%
Moderat	76	10,5%
Ganske raskt	281	38,7%
Meget raskt	280	38,6%
Vet ikke	52	7,2%
N	726	

Hunden er avslappet hjemme

Navn	Antall	Prosent
Stemmer bra	647	87,8%
Stemmer delvis	69	9,4%
Hverken avslappet eller urolig	15	2,0%
Stemmer lite	6	0,8%
Stemmer ikke	0	0,0%
N	737	

Svarer hundens mentalitet(gemytt) til de forventningene du hadde da du valgte denne rasen?

Navn	Antall	Prosent
Ja	637	86,3%
Nei	66	8,9%
Vet ikke	35	4,7%
N	738	

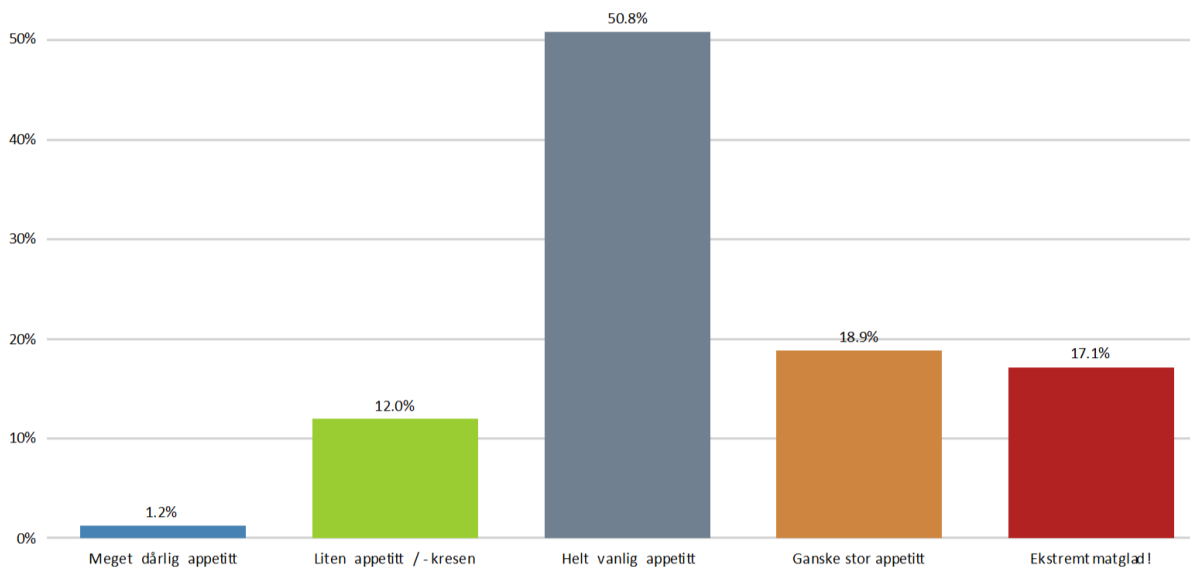
Har hunden uvaner (tendens til repeterende atferd, hyppig slikking, biting o.l.)?

Navn	Antall	Prosent
Nei, hunden har ikke slik atferd	622	86,4%
Ja, hyppig biting i poter	31	4,3%
JA, mye slikking forbein	46	6,4%
JA stadig slikking/biting flanke/lår	29	4,0%
JA, jager hale meget ofte	9	1,3%
Ja, annet	22	3,1%
N	720	

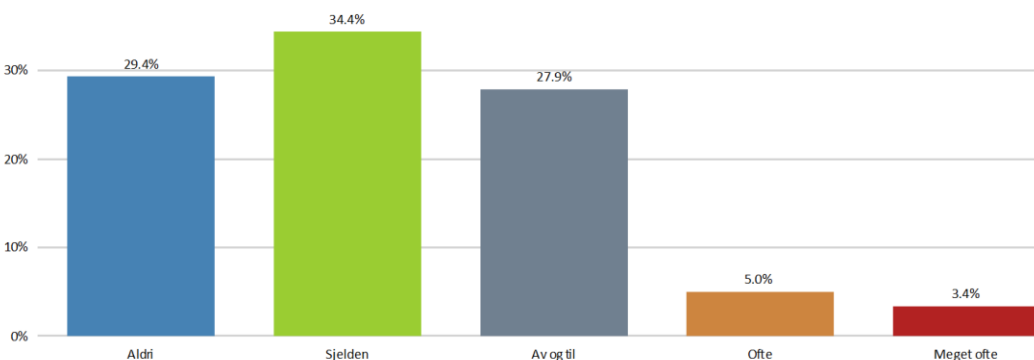
TIL SLUTT NOEN «ANDRE ATFERDSTREKK» 😊

Er hunden glad i mat?

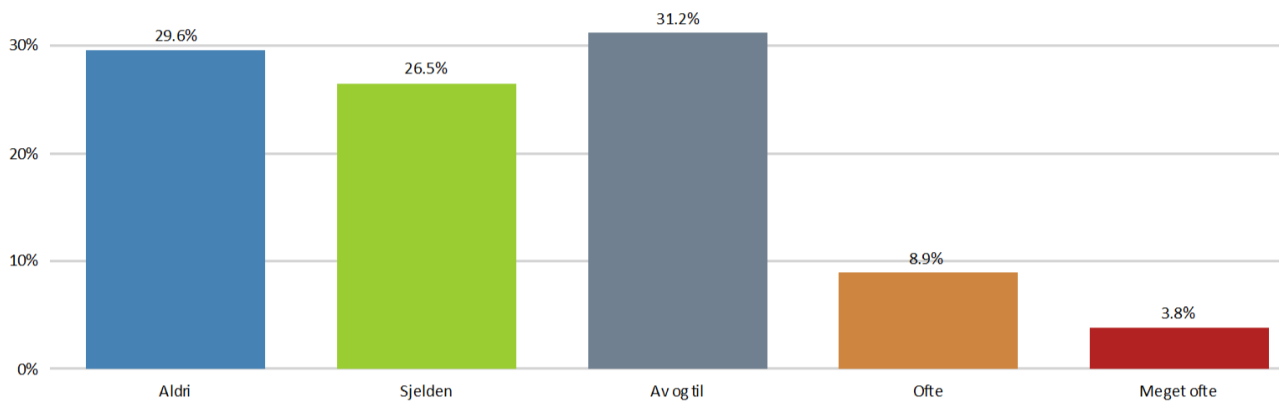
Navn	Antall	Prosent
Meget dårlig appetitt	9	1,2%
Liten appetitt / -kresen	89	12,0%
Helt vanlig appetitt	377	50,8%
Ganske stor appetitt	140	18,9%
Ekstremt matglad!	127	17,1%
N	742	

Hender det at hunden stjeler mat (inne)?

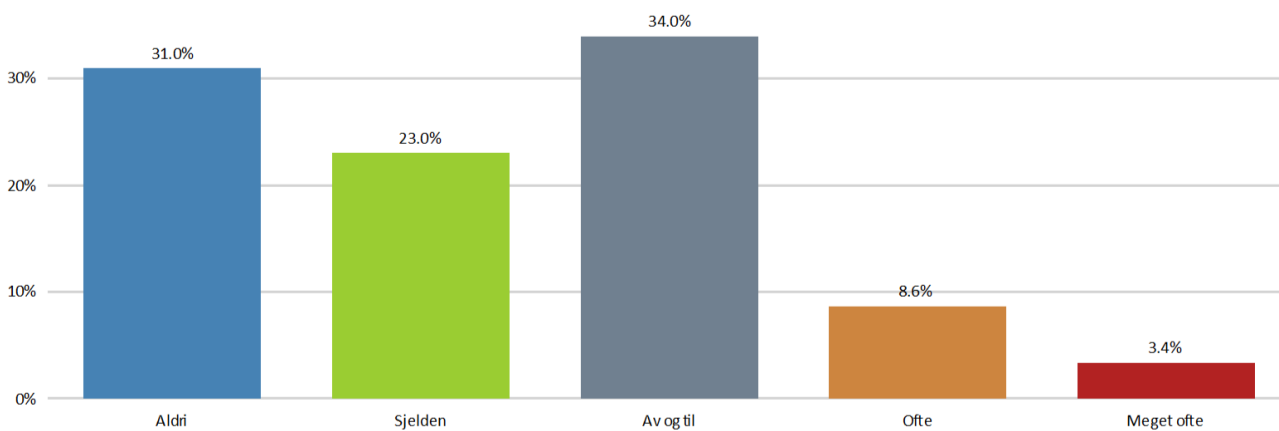
Navn	Antall	Prosent
Aldri	218	29,4%
Sjelden	255	34,4%
Av og til	207	27,9%
Ofte	37	5,0%
Meget ofte	25	3,4%
N	742	

Hvis den får mulighed; hender det at hunden spiser mælk/afføring?

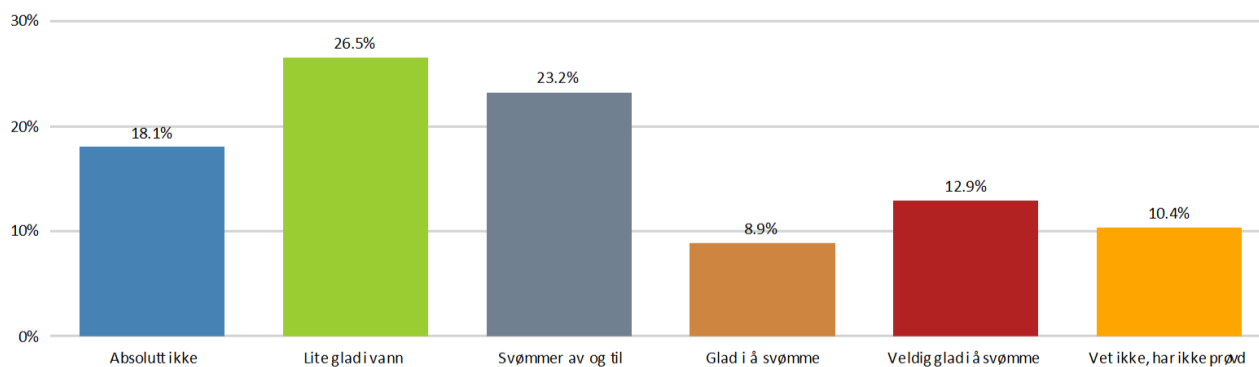
Navn	Antall	Prosent
Aldri	219	29,6%
Sjelden	196	26,5%
Av og til	231	31,2%
Ofte	66	8,9%
Meget ofte	28	3,8%
N	740	

Hvis den får mulighed; hender det at hunden ruller seg i mælk/afføring?

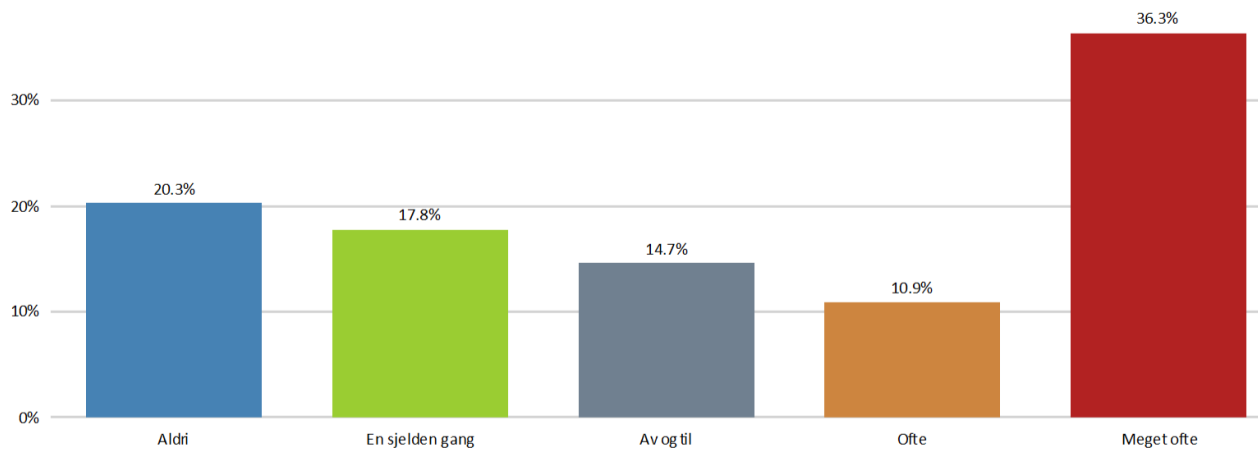
Navn	Antall	Prosent
Aldri	230	31,0%
Sjelden	171	23,0%
Av og til	252	34,0%
Ofte	64	8,6%
Meget ofte	25	3,4%
N	742	

Er hunden glad i å svømme?

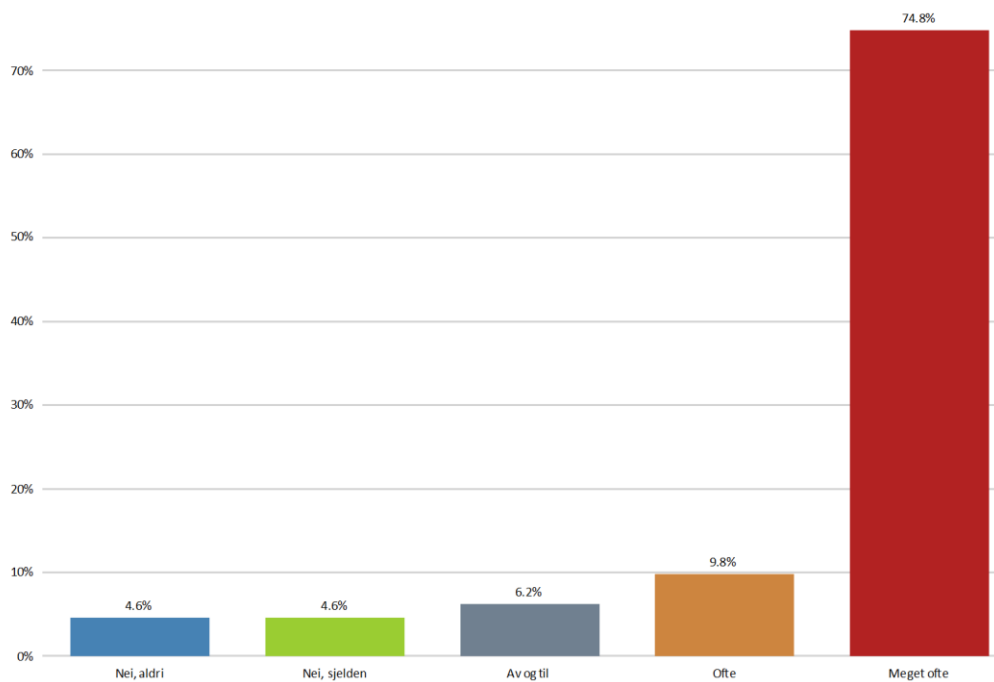
Navn	Antall	Prosent
Absolutt ikke	134	18,1%
Lite glad i vann	197	26,5%
Svømmer av og til	172	23,2%
Glad i å svømme	66	8,9%
Veldig glad i å svømme	96	12,9%
Vet ikke, har ikke prøvd	77	10,4%
N	742	

Sover hunden din i sengen?

Navn	Antall	Prosent
Aldri	151	20,3%
En sjelden gang	132	17,8%
Av og til	109	14,7%
Ofte	81	10,9%
Meget ofte	270	36,3%
N	743	

Får hunden ligge i vanlig sofa?

Navn	Antall	Prosent
Nei, aldri	34	4,6%
Nei, sjelden	34	4,6%
Av og til	46	6,2%
Ofte	73	9,8%
Meget ofte	556	74,8%
N	743	

Oppsummering

Generell del

1. I undersøkelsen kom det inn 746 besvarelser. I forhold til de ca 1805 Dansk-Svensk gårdshund som er registrert i NKK 10 årsperioden (2006-2015) utgjør det en «svarprosent» på ca 41%. Det er et meget bra resultat.
2. Kjønn 746 (49% hannhunder / 51% tisper).
3. 13% av hundene var kastrede, 17% av hannhundene og 9% av tispene. Litt flere hunder kastreteres pga uønsket atferd i forhold til helseårsaker. Hos tisper var flertallet kastret pga helse (50%), mens flertallet hos hannhunder var kastret pga atferdsårsaker (63%).
4. Det er bare spesifisert dødsårsaker på 26 hunder som gjør tallene litt usikre. Det som er nevnt hyppigst er kreft, atferdsproblemer og "alderdom", og kan være blant de hyppigste medvirkende årsaker til død/avliving i rasen.
5. Eierne er meget positive til å delta med ytterligere spørsmål og blodprøver for å støtte forskningen på rasen.

Helse

- 735 svarte på spørsmålet om hundens generelle helse. 94,7% av eierne var godt eller meget godt fornøyd med hundens helse, mens 4,2% vurderte helsen til middels. 1,1 prosent karakteriserte helsen som dårlig/meget dårlig.
- 23,6% responderte på at hunden har hatt problemer med hud/pels/øre.
- Det er registrert flest hunder med kløe/hudirritasjon, analkjertelproblem, ørebetennelse, overdreven røyting/hårtap og røde/såre poter.
- Det er en del anmerkninger på ulike tannfeil. Det er mange med melketenner som ikke felles som valp, tannmangel og overproduksjon av tannstein som er hyppigst registrert i rasen.
- 58 hunder (7,8%) har hatt "vedvarende eller alvorlige" fordøyelsesproblemer.
- 9 hunder er registrert med betennelse i bukspyttkjertelen.
- 30 hunder (4%) oppgis med brokk; mest navlebrokk.
- 16 eiere oppgir at hunden har hatt symptomer på hjertesykdom
- Ca 8,2% av eierne (61 stykk) rapporterte om generelle symptomer fra luftveiene på hundene.
- Kennelhoste (105 hunder), nesemidd (42 hunder) er de vanligste rapporterte enkeltårsakene.
- Øyesykdommer er rapportert hos 81 hunder (10,9% av hundene), anmerkninger på rennende øyne og øyebetennelse er hyppigst.
- De fleste eiere oppgir at de oppfatter at hundene har normalt syn (97,8%), mens 15 eiere (2%) mener at synet er litt nedsatt. 1 hund oppgis som blind.
- For 50 hunder (6,7%) oppgis det problemer i ledd/muskel skjelett.
  - Patellaluksasjon er registrert hos 20 hunder.
  - Artrose er registrert hos 13 hunder.
  - Korsbåndskade hos 1 hund.
  - Uspesifikk halthet hos 13 hunder.
  - Det er rapportert stivhet på 23 hunder og smerter hos 17 hunder.
- 359 av hundene (48,3%) i undersøkelsen er HD røntget, 62 (17,3% av de HD-røntgede) er oppgitt med HD.
- Det er anmerkninger på epilepsi-lignende tilfeller / epilepsi hos 16 hunder.
- Forhudskatarr (~20%) er hyppigste anmerkning på reproduksjonsorganer hos hannhunder.
- Hos tisper er det innbilt svangerskap (82 hunder/ ~22%) som er hyppigst.
- Det er bare registrert 1 tilfelle av akutt nyresvikt, men 16 eiere har krysset av for at hunden har hatt urinveisinfeksjon/nyrebekkenbetennelse;

- Det er registrert 6 tilfeller av hormonelle sykdommer.
- 48 eiere (6,6%) oppgir at hunden har hatt kuler/kreftsykdom. De fleste er svulster i hud (30) og forplantningsorganer (3). 14 eiere oppgir «annet» under kreft.
- Det er bare registreringer på 26 hunder som gjør tallene litt usikre. Kreft, atferdsproblemer og alderdom er blant de hyppigste medvirkende årsaker som er nevnt i forbindelse med død/avliving.

Atferd

- 90,4% svarte at de er godt eller meget godt fornøyd med hundens generelle atferd, 8% er middels fornøyd, mens 1,5% vurderer den til dårlig/meget dårlig.
- 98% oppfatter hundene som glade (riktig/meget riktig), 80% som trygge, og 46,4% som tøffe.
- ~42% karakteriseres som engstelige i noen situasjoner (riktig/meget riktig), 15,6% oppgis som «pysete» («ganske riktig/meget riktig»).
- Ca 13,4% av hunden kan vise aggressive signaler (“ofte-svært ofte») mot andre hunder av samme kjønn når de går i bånd, og 2,4% slåss ofte når de er løse.
- Den rapporterte frekvensen av knurring på voksne fremmede er ca 3,4%.
- Svært få hunder viser tegn til aggresjon hvis fremmede forsøker å klappe hunden.
- 11,1% av hundene ser ut til å ha relativt sterk/meget sterk angst for høye smell/skudd, mens 17,3% har sterk eller meget sterk angst for fyrverkeri.
- 4,2% av hundene har sterk angst for å være alene hjemme (sterkt/meget sterkt)
- Rundt 9,6% av hundene bjeffer ofte på fremmede voksne
- Ca 61,5% har en tendens til å bjeffe på dørklokken.
- 44% bjeffer ofte eller svært ofte når noen går forbi hus/hage
- Ellers viser 37,3% “sterk eller meget sterk ”trang til å løpe etter vilt, mens 59,2% vil gjerne løpe etter katter.
- 8% av hundene har sterk/meget sterk bærelyst.
- Ca 13% av hundene viser tendens til ulike repeterende “aktiviteter”, hyppigst oppgitt er tendens til å slikke på forbein.

Arbeidet videre.

Klubben klarte å få en god svarprosent og har nå fått en rapport over forekomsten av en del helse og atferds-utfordringer i rasen. Helseundersøkelsen vil sammen med generell kunnskap om rasen og opplysninger fra hundeeiere og ansvarlige oppdrettere gi en god oversikt over situasjonen.

Eierne er stort sett fornøyd med hundens helse og atferd. Når det gjelder helse framstår rasen som en rase med god helse. Det er likevel enkelte anmerkninger knyttet til hud, noe man ser på mange raser. Klubben bør vurdere om hvordan eierene oppfatter dette, og følge med at utfviklingen ikke går i gal retning. Det er også enkelte anmerkninger på øyne. En god del tisper har innbilt svangerskap, men dette er også noe som er vanlig i mange raser.

På atferdssiden er >90% godt eller meget godt fornøyd med hundens atferd. Det kan likevel se ut til noen hunder er litt usikre/engstelige og ca 17% viser sterk angst for raketter. Mange raser ligger på dette nivået, men det finnes både raser som har flere engstelige og noen som har færre.

Ved Veterinærhøgskolen vil vi kunne bistå med hjelp og kompetanse, og dersom klubben ønsker å gå nærmere inn på noen problemstillinger kan en diskutere om det er mulig å få til et samarbeid. VI er spesielt aktive for tiden angående ulike atferdsproblemstillinger der vi samler inn DNA-prøver fra hunder med og uten ulike former for angst. Målsettingen på sikt er selvsagt å se om vi kan finne disponerende gener for angst/stabilitet. Alle slike undersøkelser er selvsagt konfidensielle når det gjelder enkelthunder og eiere.

Til slutt vil vi minne om at denne undersøkelsen er konfidensiell når det gjelder opplysninger om enkeltindivider og eiere og at det ikke vil komme ut flere opplysninger enn den typen frekvenstabeller som er vist i denne rapporten. Dersom vi i fremtiden velger å lage en oversikt over forekomsten av sykdommer/atferder i ulike raser kan frekvensene fra Dansk-Svensk gårdshund bli en del av en slik oversikt sammen med mange andre raser.

Jeg vil til slutt takke alle som har besvart undersøkelsen og bidratt til en meget god svarprosent. Dette har gitt et positivt bidrag for å skaffe en bedre oversikt over helse og atferdsutfordringer i rasen.

Oslo 3/12-2017

Frode Lingaas